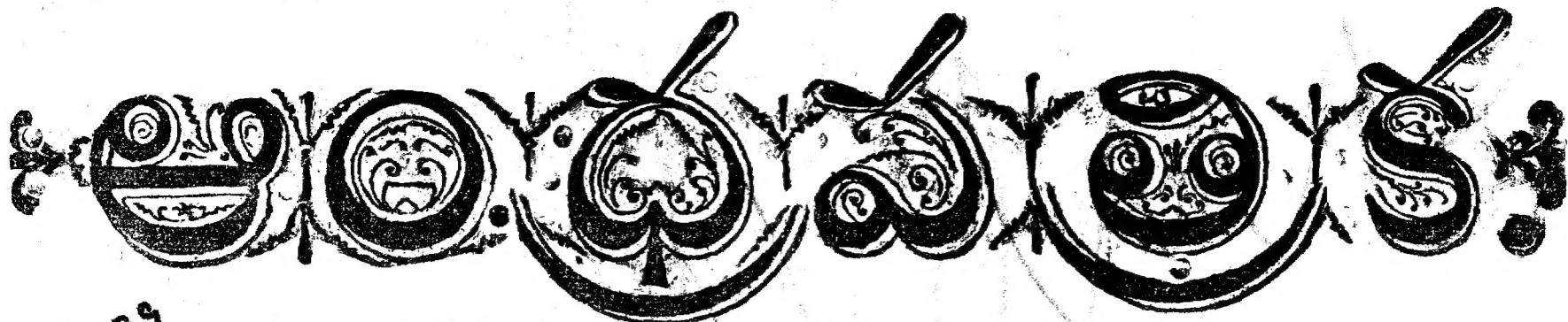

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడి వ ప్రింట్ 1-కి 0-1-0

Telephone No. 544.

310799

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 10
సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ మార్చి నెల 27-వ తేది గురువారము
రుక్మిణి నామ సంవత్సరము, శాలుకమాస బహుళ సప్తమి 2.

No. 201
సంచిక ౨౦౧

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

తలనొప్పుల మాన్పును, తలనొప్పులతో బాధపడుచున్న వారికి,
సర్పపు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెబుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును వుద్ధగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

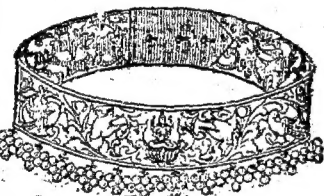

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెటివీధి మదరాసు.

స మృ క ము న కు ప్ర సి ధి చెం ది న ది

చేతి పట్టెడలు, లేక నాగవత్తులు

వీటిని పాతికావరక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగు
ళము వెడల్పువరకును, 6-14 సవరముల వరకును యే మోస్త
రులో కావలసినను చేయవచ్చును. చేదారం సహా మజారి
ర్పు. 25-35 వరకు గలదు. మోస్తరు, పనితరము వీటిని
అనుసరించి సవరములు, మజారి నిర్ణయించ బడును. సవరము బంగారుకు పూచి యివ్వ
బడును.

172 పుటల మా అందమైన క్యాటలాగు ధర రు. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్య కెట్టి, గురుస్వామి కెట్టి కంపెనీ, నగవత్తులు, 25 చెనాబజారుకోడ్డు మద్రాసు.

వాడితిరా? వాడకుండిన తక్షణమే తెప్పించి వాడి సంతోషింపుడు!!

ఈ అద్భుతమైన టోకామయినార కస్తూరిమాత్రము మొదటి రకం కస్తూరి, కంకణపువ్వు, కచ్చకర్పూ
రం, అమూల్యమైన చందూలికలచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఈనికరమగు వస్తువు లందుచేయబడినది. పిన్నలు,
పెద్దలు, ముగిలినారు, బాలింతలు మొదలగు వారందరూ ఆమహాశేధముతో అన్ని వ్యాధులకు వాడతగినది.
250-800 మాత్రముల బుడ్డి 1-కి ధర రు 0-4-0 బుడ్డు 6-కి 1-4-0 పోస్టుఖర్చు వేర.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన కొంతగానికల కప్పుక మంచి గుణ మిచ్చును.

తాచా వనోదిని:—సాధారణమైన జ్వరములు, చలిజ్వరములు, మలేరియా మున్నగునాటికి మ-చి
గుణమిచ్చును. (64 పొట్టుముల గల) ప్యాకెటు 1-కి రు 1-0-0.

శివకాంతి తైలము:—బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీలో చక్కెరలో అతిసులభముగా వారి వాడి తయారు
చేయవచ్చును. పిన్న బిడ్డలు తీసుకొనిన సుఖముగా విశేషమగును. కష్టము లేదు. సంతోషము, ఆనందము వం
డదు. బుడ్డి 1-కి ధర 0-8-0.

సర్వాంగ బలకారి:—(కాఫీ, టీ, కోకో మున్నగు పానీయముల కేహోగ్యమును పెంచుటయే గాక అనేక
వ్యాధులకు కారణమగును. అట్లు లేక దేహమునందు వ్యాధులను పోగొట్టి మలబద్ధమును, లేక ఇతర వ్యాధులను రానీయక
అటంకపరచును. అనేక వేల డబ్బాలు ఖర్చుచున్నది.) డబ్బా 1-కి ధర 0-7-0.

మహా సాభాగ్య శొంతి:—(కాఫీలోని పొలిటికి వర్ణపాదము వంటిది. కనిపప్పుడు, ఈవార వారికి వరియైన
కొవసములు యివ్వవలసిన వారికి కలుగు వ్యాధులన్నిటిని యిది కష్టక వధుర్చును. 20 రులం బుడ్డి 1 కి ధర రు 1-0-0

(3) సాభ్యపు వెంకటాచల వండితులు, శ్రీ శీతారావుమనెడ్యకాల, మైసూరు.

ఎలెక్టిక్ దీపము ఇది ఎలక్ట్రిక్ వస్తువుల దీపము వెలుగును.
దీపము వెలిగించుటకు అగ్గిపెట్టె, నిప్పు, ఏయెక్క సహాయములేకనే దీపమును వెలిగించ వచ్చును.
నిప్పుకామనినప్పుడు దీపముయొక్క డ్రైక్ట్ ప్రకారము చేసి వైభాగములో అమర్చియుండు చక్ర
మును త్రిప్పినట్లయితే విక్రమని ప్రకాశముగా వెలుగును. దీపము క్రయము 1-0-0.
సహా ఎల్లప్పుడు కేబుల్ యుంచుకొనవచ్చును. ఉపయోగింపవచ్చును.
మానేజరు పి. ఎ. ఎస్. పాణి అంతు కో. సాళుకారపేట మదరాసు.

వెల్లింగటన్ సినిమా

22-24 కనివారము నుండి 22-8-24 తేది కుళి వారము వరకు
హా 6-15 XCI క్రెడిట్ లా పెండుప్రకారములు. రాత్రి 9-80
12, ఆదివారములందు 2-15 XCI క్రెడిట్ లా పెండు
యూనివర్సల్స్ గ్యాలరీలో.

ది ఫా న్త్ మ్ ఫార్మాన్

బిల్లింగం డెస్కాండు ఆను ఆనున భిక్షా కరమైన పోరా
టము, కీర్తి అద్వైతము మున్నగునవి అత్యద్భుతములు. ~~అమృతంజనము~~
అత్యద్భుతమైన పాపక్షయమును చేయునది కిర్తన, కీర్తి ప
కథలు. మొదటివారము; 8 భాగము; యూనివర్సల్ ఇంటర్
నాషనల్ గ్యాలరీలో చూడవలెను.

సక్సన్ దంత చూరము

ఈ చూరము శరీరావస్థలలో తయారు చేయబడినది.
జల్ల సులభమైన వ్యాధులన్నిటిని పోగొట్టును.
డబ్బి 1-కి 2 అణాలు. డబ్బా 1-కి రు 1-4-0.
టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి,
2 ఎ. ఆలంగాటా పిల్లెట్టి, తిరుప్పిళ్ళి, మద్రాసు.

బడికిపోవు పిల్లల తండ్రుల

కొక వరప్రసాదము

మా "ఎనట" పరికరము లైట్ హానునుండి
క్రింద కడవేసినను పనులనే పగలవు. 1
ఈ దిగువ తెలిపినవారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.
Messrs T. H. Khanna
27, Linga Chetty Street, Madras

ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహము

అన్ని వ్యాధులకును సులభముగా చికిత్సచేసే కొన దిగువ
600 యోగములు గల వైద్యగ్రంథము. 1-కి 1-4-0 వి. పి ఆర్
ఆయుర్వేదచరిత్ర:—వైద్య, ఆరోగ్య, శారీ, కను
గణా. చికిత్స మొ. ప్రాచీనము వైద్యులచేత వ్రాసిన
టా. 2-కి 0-0. ముద్రా యవనితము.
పి. జి. వ. అండుకో, పెరదేపి, నెల్లూరుబల్లూ.

సరిహద్దు రాష్ట్రము

విచారణ సంఘుని వేదికము

రంగారాజుగారి ప్రత్యేకాభిప్రాయము

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రము విచారణ సంఘమువారు పంపిన నివేదికము, ది. బ. టి. రంగారాజు, సామర్లగూడ ప్రత్యేకాభిప్రాయములతో గూడ నిడిగవ ప్రకటింపబడినది. సంఘసభ్యులు:— గౌ. సయ్యదు రజా ఆలీ, ది. బ. టి. రంగారాజు, ఎ.క. ఎం. సామర్ల, సి. వ. నాబుద్దీను, భా. బ. అబ్దుల్ రహీమానుఖాను, ఎ. హెచ్. పార్థసారథి: హెచ్. ఎ. జి. బొల్లెనగూడ, జే.వి.సు. ప్రేమారావు అధ్యక్షులు.

సంఘమువారు యాదీగున విషయముల విచారణ నియమింపబడిరి:—

- (1) పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రమునందు ప్రత్యేక పరిపాలనకుండు సున్న రి జిల్లాలను ప్రత్యేక పరిపాలనము లేని వాటి రాజకీయాధికారమునుండి వేరుజేయుటకు వీలుండునా?
- (2) అట్లు వేరుజేయుటకు వీలున్నచో వాటిని పంజాబు రాష్ట్రములో చేర్చవచ్చునా?
- (3) అట్లు వేరుజేయుటకు తలపడదనిచో, (ఎ) ఆ రాష్ట్రమునందు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యేక పరిపాలనము (క్రింద చేర్చవచ్చునా) (బి) చేర్చిన విధప ఆ నిరుజిల్లాలకు ఒక కాననసభను నిర్మింపవచ్చునా?
- (4) ఆ రాష్ట్రమును ఇండియా ప్రభుత్వముక్రింద నుండి వహి న్యాయ పరిపాలనకావును పంజాబు హైకోర్టునకు మార్చవచ్చునా? లేకున్నచో ప్రస్తుత న్యాయ విధానమునందు అభివృద్ధి మార్గములేవి?
- (5) సంఘమువారు శిఫార్సుజేయు నూచనలకు సుమారు ఎంత వ్యయ మగును?

అధిక సంఖ్యాకుల నివేదికము

విచారణ సంఘమునందు యెక్కువమంది సభ్యులు, శ్రీయుతులు డినికల్రే, ఎన్. రాజాఆలీ, హెచ్. బొల్లెను, ఎ. హెచ్. పార్థసారథి, భానుబహదూరు అబ్దుల్ రహీముఖాను ఓ. హనుబుద్దీనుగూడ, యేకాభిప్రాయమునకు వచ్చి యాదీగున శిఫార్సులను జేసిరి:—

నిరు జిల్లాలను వేరుజేసి పంజాబు రాష్ట్రములో జత చేయుట స్థానిక ప్రజలకును పంజాబు కాననసభకు ఆయుష్షము ముండుటయే గాక, సదరుజిల్లాల పరిపాలన యితరభాగములపై రాజకీయాధికారమునుండి తప్పించుటకు వీలులేదు గాన, నారెంటిని గూడ ఇండియా ప్రభుత్వమువారి మైనరు పరిపాలన క్రింద నుంచవలెను. ఇతర ముఖ్యకార్యములవలెనే, యిది గూడ కేంద్ర ప్రభుత్వము క్రింద నుండవలెను.

సరిహద్దు రాష్ట్రములో సంస్కరణల ప్రవేశపెట్టుటకు యెట్టి విరోధమును జేయగూడదు. ఎన్నిక సభ్యు లధిక సంఖ్యాకులుగానుండి, అధిక విషయములందును, అల్ప సంఖ్యాకుల వంతుని విధానము నందును సర్వాధికారముగల కాననసభను స్థాపింపవలెను.

జాడీయల కమిషనర్యు కోర్టును జాడీయ కమిషనరుల న్యాయస్థానముగా మార్చి, సివిల్ ప్రొవిన్షియల్ సర్కిల్స్ ఉద్యోగులను రప్పించి, వచ్చే ఇంటియలు, ప్రొవిన్షియల్ సర్కిల్స్ ఉద్యోగులకు పెద్ద రాష్ట్రములలో శిక్షణ యుండవలెనని నిర్ణయించి, సరిహద్దు నియంధనలను సరంచి, న్యాయవాదవృత్తి నరలించువారిని రప్పించి, స్థానిక పురపాలక సంఘములకు ఎన్నికలు జరుగుటకుగా నేర్పరచి, బట్ట బయలుగా నున్న కొన్ని ప్రదేశముల ప్రజలు ఆత్మ సంరక్షణకార్యము ఆయుధముల నుపయోగించునట్లు అనుజ్ఞ నిచ్చి, మున్నగు మార్పులను జేసి పరిపాలనావిధానము సంస్కరింపవలెను.

చివరకు యొకటిగలదు. 1914 నుండి 1919 వరకు సరిహద్దు రాష్ట్రము హిందూజాతీయమునకు ఉత్పన్నమైన యొనర్చును. అట్లే యొకను యెక్కువగా తోడ్పడు చుండునని మేము నమ్ముచున్నాము. భాగ్యవశమకేవల పురుషులందరి నమ్మకము. సరిహద్దు రాష్ట్రములగుర్చి సరియైనవలసినవిచ్చుటకు అవకాశములేదు. నిరపరాధకర్మ మురక్షితముగా నుండవలసిన యివివరము సంప్రాప్తమైనందు. ఇకముందు సంప్రాప్తమైనందు. నిరంతరము ప్రమాదములతో నిండియుండు నీ సరిహద్దు యెప్పటికిని ఒక్కరితోనే ప్రమాదములతోనుండును. కాని మేముక విషయమును మాత్రము ప్రమాదముగా భావించుట. ఇండియాజాతీయ భావనకావలసినందుకై భాగమైన స్థానిక ప్రభుత్వము రక్షణజే

వాధారపడియుండవలెననుట దలంపరాని విషయము; పంజాబు రాష్ట్రమున కధిక భారముగలుగును, భారతదేశమునకు చాల ట్లివ మైనది, కావున భారతసామ్రాజ్య యాజమాన్య క్రిందనే, సంస్కరణల విధానము ప్రకారము యిచ్చుట నున్న పతానకానికి ఆత్మసర్వము వెంటాడించుకొని, అభివృద్ధిగాంచుటకు అవకాశము సంపన్నమే, సరిహద్దు రాష్ట్ర ప్రజలలో సంత్సృష్టి కలుగుట చే భారతదేశము భావి విపత్తులెట్టివైనను స్థిరచిత్తముతో నెదుర్కొన గలుగునని మేము నమ్ముచున్నాము. మైనారిటీ వర్గమువారిని సంత్సృష్టి పరచుటకై పతానలకు ఆత్మసర్వోభివృద్ధియందుగలభిలాషను ఆణగ (దొక్కజూచినచో) సరిహద్దు ప్రాంతములగులగు ప్రతిఫలము గూర్చి మేమిప్పుడు తలపోయజాలము.

పరిపాలన విధానమునందు చాలమార్పులు జేయవలసియున్నదని మిహుడోచినట్లు మాశిఫార్సులే చెబుతున్నవి. కాని మేము గోరిన మార్పులన్నియు జేయుటకు స్థానిక పరిపాలకులకు అధికారము లేదు. విధానమునందేలోపములున్నవిగాని, విధానమును జరిపించుటకు నియమింపబడిన ఉద్యోగులలోలోపములేదు. మేమారాష్ట్రమునందు సంచరించుచున్న ప్రజల యభిమానమునకు పాత్యలమై, అన్ని కరుల ప్రజలనుండి నిష్పక్షపాత సాక్ష్యములను బుచ్చికొనెను, అసహాయాద్యమునందలి అతిపాదుల యభిప్రాయములనుగూడ తెలిసికొనెను, యెవరి సాక్ష్యములనైన నీతిబాహ్యమైన విన విచారణ సంఘము (పంజాబు) వారు నూచించిన పరిస్థితులు సరిహద్దు రాష్ట్ర పరిపాలన యందు గలిగినట్లు మాకు చెబుతులేదు. ప్రావిన్షియల్ సర్కిల్స్ వారిలోని కొందరుసాక్షులు ఇండియాలోని యితర ఉద్యోగుల కేమాత్రము యాదూచియునవారు గలరు. జానుమాఫేగారి నాయకత్వముక్రింద బ్రిటీషు ఉద్యోగులు కడుసమర్థతతో సాక్ష్యముల నిచ్చి, మేముజేసిన విమర్శలను చమత్కారముగ సమర్థించుట వలన మా కార్యభారము తీరితగినది. మావద్ద సాక్ష్యమునిచ్చిన వారందరు తమ స్వలాభములకు వెనుకబెట్టి ప్రజాశ్రేయమునే యభిలషించుచు తమయభిప్రాయములు చెలిపినందుకు మేమెంతయు సంతసించితిమి. మేము బహుస్వల్పకాలమే యారాష్ట్రమున సంచరించినను, అచ్చటిపరిపాలనావిధానమును విమర్శించుచున్నను, ఆవిధానమును కొనసాగించుటకు నియమింపబడిన ఆంగ్లాభారతోద్యోగులు భారతదేశమును విడిచి దౌర్భాగ్యమునుండి గాపాడు ప్రయత్నములందు జాతువున్న ధైర్యశక్తియులను ప్రశంసార్హములని చెప్పకతప్పదు.

రంగారాజుగారి ప్రత్యేకాభిప్రాయము

ది. బ. టి. రంగారాజుగారు తెలిపిన ప్రత్యేకాభిప్రాయమునందలి భాగములు:—

మొదటి విషయమునుగూర్చి ప్రత్యేక పరిపాలన యందున్న రి జిల్లాలను వేరుజేసి, డిప్యూటీ కమిషనరుల యాధీనమునందు న్నంత మట్టుకు సరిహద్దు ప్రాంతములగు రాజకీయాధికారము నుండి తప్పించవలెనని నాయభిప్రాయము.

అట్లు వేరుజేయబడిన జిల్లాలను పంజాబు రాష్ట్రములో జేర్చిన యాభాగమునకు ప్రస్తుతమున్న వినియోగకమిషనరుగా రిని కమిషనరుగా నియమింపవలెను.

పరిపాలనకు సంబంధించిన వైవిధ్యము అన్నిటిగూర్చి పంజాబు ప్రభుత్వముతోజేయు ఉత్తరప్రభుత్వము లన్నిటిని పోలికలుట్రాట్టులయందున్న గవర్నరు జనరలుగారి ఏజంటు నకుగూడ బంపుచుండవలెను. ఈఏజంటు రాజకీయవిషయములో పంజాబు ప్రభుత్వమువారిని నూతన డివిజను కమిషనరుగాలిని గూడ సలహాజేయవచ్చును.

3 వ ప్రశ్న విషయమున (ఎ) భాగమునుగూర్చి, సాక్ష్యములలో ఉద్యోగులు, ఉద్యోగశతరులు గూడ, విభజన కంఠిక రింపకున్నను రెండుభాగములుగలిసి ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యేక పరిపాలనము క్రిందనుండవలెనని గోరుచున్నాను. విభజనజేయకున్నచో రాష్ట్రమునందు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ యాధీనము జేసికొనుటయే మంచిది. కావున రి జిల్లాలకు వేరుగా నొక స్థానిక ప్రభుత్వమును కాననసభను యేర్పరుచుట సమంజసము గాదనియు, కేంద్రకాననసభయందాజిల్లాలకు తగిన ప్రాతినిధ్యముగలిగి యాభాగమునకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కాజిల్లాలపరిపాలనయంద సహాయపడుట కవకాశమియవలెననియు నేను శిఫార్సుజేసెదను. సామ్రాజ్యకాననసభలో రి స్థానములు వారికొసంగవలెను. రి స్థానములు ఎన్నుకొనవలసినవి. 1 ప్రభుత్వ నియామకము. స్టేటుకొన్నింటందు 2 స్థానములొసంగవలెను. 1 ఎన్నుకొనవలసినది. 1 నియమింపబడవలసినది. మాడకు మాచనగూర్చి స్థానిక పరిపాలన మార్పులను గూర్చి వేరుగా ప్రశ్నలుగలుగవు. గలిగినను నేను సమాధానము తమ జెప్ప సిద్ధముగనున్నాను.

4 వ ప్రశ్న యందలి ప్రధమ భాగమునకు నేను సమ్మతించుచున్నాను. పంజాబు హైకోర్టులో చేర్చుటకును స్థానిక న్యాయవాదిసంఘమునకు సత్తును గలుగుననుట నిస్సంశయము. కొందరు సాక్షులు లాభము గలుగుననియే అసంభవముగా నూచించినను, వస్తుమేగాన్నించుచున్నది. అట్టివి రివిజను, కేసులన్నియు లాహోరు న్యాయవాదులకుబోవును. జిల్లాలోని ముఖ్యమైన కేసులు కొన్నింటికి గూడ లాహోరు న్యాయవాదులే సిలువబడుదురు. ఈవిషయమున న్యాయవాదులొసంగిన సలహా అసహ్యముగా నున్నది. ఉద్యోగులపై నిందలు మోపబడినపుడు వారి స్వభావమునందలి మార్పును నూచించుచున్నది. విచారణ సంఘమువారి యెదుట సాక్ష్యముచ్చిన యెక్కువభాగ్యులకు ఉద్యోగులలో న్ని స్వభావము గోచరమగుచుండెను.

సామర్లగారి ప్రత్యేకాభిప్రాయము

ఎ.క. ఎం. సామర్లగారు తెలిపిన ప్రత్యేకాభిప్రాయమునందలి భాగములు: రంగారాజుగారు నూచించిన శిఫార్సులతో న్ని కేరీభవించుచున్నాను.

1. ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము:—ప్రత్యేక పరిపాలనా భాగములుగానియు, డిప్యూటీ కమిషనరుల అధికారము క్రిందనున్న వాటికిని, కమిషనరులతో నెట్లసంబంధములేక పోలికలు ఏజంటులక్రిందనున్న రి జిల్లాలకును వ్యత్యాసము గమనింపక తీరదు. ఈరెండింటిని తప్పక వేరుజేయవలెను. రి జిల్లాల ప్రజలశ్రేయము వారిని అట్లు వేరుజేయక తప్పదు.

2. వ ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము:—అట్లు డిప్యూటీ కమిషనరుల యాధీనమునందున్న భాగములతో వేరుచేయబడిన రి జిల్లాలను పంజాబు రాష్ట్రముతో జతజేయవలెను. కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు రాబడే విషయముబట్టి జూచి కొలది విస్తీర్ణముగల యీ చిన్న రాష్ట్రమును ప్రత్యేకముగానుంచి అన్నింటివలెనే అధిక పరిపాలనా వ్యయభారమునకు లోనుగావించుకొండ ప్రజలయబ్బందులను తొలగించుటకై యాజిల్లాలను పంజాబు రాష్ట్రములో కలుపవలెను.

3. వ ప్రశ్నకు జవాబు:—(ఎ) అధిక సంఖ్యాకులు విభజన కంఠికరింపనిచో రాష్ట్ర మంతయు ఇండియా ప్రభుత్వము వారి యాధీనముక్రింద నుండవలెనని యే యుద్దేశించెదరు. కాని, పరిపాలనావిధికారము రాజకీయాధికారము రెండునుగూడ ప్రభుత్వ విభజన రాజకీయాభివేలలోనుండుటకు నేనంగీకరింపజాలను. ఈశాఖవారు యేరాష్ట్రపు సివిల్ పరిపాలన నైనను పరిగ జరుపగలరను నమ్మకము నాకులేదు. కావున రాజకీయ విభజనక విధానములన్నియు సదరుశాఖ వారిపరమాగా నుంచి పరిపాలనాధికార మంతయు ఇండియా ప్రభుత్వము హోము డిపార్టుమెంటువారి యాధీనము జేయవలెనని నేను గోరెదను.

(2) కాననసభ నేర్పరుచుట రాష్ట్రమునంతయు ఇండియా ప్రభుత్వము వహింపవలెనని యభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగానున్నది. ఈయభిప్రాయమున కనుకలముగా యీరాష్ట్రమునందు స్థాపింపదగినది ఒక్క “సలహా సంఘము” మాత్రమే. కాని అట్టి డి యీ రాష్ట్రము నందు స్థాపింపవలెనని నేను గోరను. ఏమన, ఇట్టి సంఘము క్రమేణ అధికారముగలిగి, నిజమైన కాననసభను గోరును. అపిదప మరెయొక యడగు ముందుకునడచి యీవిధముగ నానాటికి యెక్కువయి తగ్గించుటకు వీలొసంగక, కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు వ్యయపథికముగావించుచుండును. కావున వెంటనే సామ్రాజ్యకాననసభయందు రంగారాజుగారు తెలిపినరీతిని యీజిల్లాలకు ప్రాతినిధ్యము సంగనలె ననియే నేను శిఫార్సుజేయుచును. సంఘములోని అల్ప సంఖ్యాకులు తెలిపిన సలహా ప్రకారము పంజాబు రాష్ట్రములో జేర్చుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కంగీకరింపకున్నచో, సరిహద్దు రాష్ట్రము అధికవ్యవహారములపై సామ్రాజ్య కాననసభకుగల ప్రస్తుత అధికారమును తొలగించునంతటి బుద్ధిహీనుపు కార్యమును మాత్రము ఇండియా ప్రభుత్వవారు జేయుకుండవలెనని నేను సలహాజేసెదను.

(4) వ ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము:—న్యాయస్థానముల మార్పు-ఇందుకు నే నంగీకరించెదను. కాని యీ విషయమున సామ్రాజ్యకాననసభవారు తీర్మానరూపమున గావించిన శిఫార్సు న్యాయముగను సమంజసముగ నుండుటచే, సభాయుతులుయిన గవర్నరు జనరలుగారు అటు జరుపు టత్యవసరమని భావించుచున్నాను.

5 వ విషయము

అల్ప సంఖ్యాకు సభ్యులు చేసిన శిఫార్సులవలన కేంద్ర ప్రభుత్వరాబడికి చాల లాభముగలదు. ఆ రి జిల్లాలపై సివిల్ పరిపాలన వ్యయభారము తొలగిపోవును. పంజాబు ప్రభుత్వమునకు చేర్చబడిన నూతన జిల్లాల పరిపాలనకై వారికి కొంత ధనసహాయము చేయవలసియుండును. కాని, పంజాబు ప్రభుత్వమువారు కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు చెల్లించు మొత్తమును క్రిందినచో సరిపోవును. విచారణ సంఘముయెదుట సరి జాను మేనార్లగారు యిట్లు తెలిపిరి:—“ముఖ్యముగా, కచేరీలను జతచేయుటచే మనస్థానికగు ఖర్చు తగ్గిపోవును. ఇతర విషయములన్నియు సరి సమానుగా నుండుటచే పెద్ద రాష్ట్రము యిట్టి ఖర్చులను విలముగా జేసికొనగలుగును,

బెంగళుకాననభ

మహమ్మదీయసభ్యులు ప్రార్థించుచుండుటవలన
ఓటుచేయనికపోవుట

కలకత్తా, మార్చి 25:—కాననభల మర్యాదల భంగము కలిగించు ఒక సంకతి బెంగాలుకాననభలో జరిగెను. కొంత మంది మహమ్మదీయసభ్యులు "అసర్" (ప్రార్థనల సమయమున ఓట్లు తీసికొనుటకు కొట్టబడినవి. అందువలన వారి ఓట్లు తీసికొనుటకు విఠాళముకలగజేసెను. స్వరాజ్యవాదులు మహమ్మదీయులు ప్రార్థనల సమయమున ఓట్లు తీసికొనుట కొన్ని నిషేధములు ఆపుచేయుచుండిరి. అట్లు చేయుటకు విఠాళము అభ్యర్థించుచున్నది. మహమ్మదీయులకు హిందూస్వరాజ్యవాదులకు కొంత వచ్చెను. (ప్రార్థనల సమయమున ఓట్లు తీసికొనుట పోవుట మంచిపని కాదని అనబుల్ ప్రావృత్తుగాను చెప్పిరి. తరువాత వాగ్దాని ఓట్లు తీసికొనవలసి వచ్చినప్పుడు ప్రార్థనకంటె యెక్కువ కలకత్తా మామూలు స్వరాజ్యవాదులను కొరకు.

జయిలు, పోలీసు డిమాండులు

మొన్న జరిగిన చక్రవర్తి నమస్కరించి స్వరాజ్యవాదులు జయిలు యిచ్చి సెటిల్ మెంటుల క్రింద రు 8589000 డిమాండును 52 ట్లవలన పూర్తిగా నిరాకరించిరి. 47 ట్లు మాత్రము అనుమానముగా నిలువడినవి.

తరువాత రు 17047000 పోలీసు ఖర్చు డిమాండు. దీని తగ్గించుమనియు, నిరాకరింపుమనియు తీర్మానములు 145 వరు ఉండెను. వీనిలో చాలభాగము ఉత్తరసంకరించబడినవి. 52తో నిశ్చయమైనది. పది తీర్మానములు మాత్రము విచారింపబడు. వీనిలో ప్రార్థనలను ముగియవలసిన స్వరాజ్యవాదులు పానక పోవుటచే రెండు తీర్మానము లాడిపోయెను. అభ్యర్థించు ఓటులను యింకొకటియును అడిగిపోయెను. తర్జిమ 7 ఆమోదించబడినది.

కలకత్తాలోని నేరములు

జయిలు డిమాండు నిరాకరింపబడిన పిమ్మట నర్ హ్యాన్డీ కెస్సును పోలీసు డిమాండు నువహించి, కలకత్తాలో ముఖ్యముగా బాంబుదారుల గుంపావృత్తులు వచ్చినప్పుడే నుయ్య జరుగుచున్న నేరములను గురించి యిట్లు తెలిపిరి. బాంబుదారుల గరిసంకర్షనములో ఒక్క వాగ్దానము మామ జరిగెను. ఈ నేరములు గరిసంకర్షనము మాటికి 83.4 వట్లడినవి. పోయినసాత్రు కి అతల రూపాయల విలువగలది. పోలీసులలో 7000 తగ్గిపోయినది. కడచిన సంవత్సరము కేసులము 98808. విచారింపబడిన మనుష్యుల మొత్తము 1113 లో 10000 తగ్గి 100874 వరకు వచ్చెను. 318 గురు గుర్రాలను గరిసంకర్షనములో బంగారాడేమును విడిచి పోని ఉత్తరమైనది.

ఇంకను చెప్పుచు రాజ్యాంగవద్దతిని వాగ్దానము చేయవలసిగాని బట్టెలు ప్రోత్సేయముల వంతోనమైన వనియని తనకెరియునియు దానివలన గలగు ఫలమును వాగ్దాని గారింపు మయము నర్ హ్యాన్డీ కెస్సును చెప్పును ఇందుల 55 వల మందిని తీసికొను వలసియ్యును. బెంగాలు జేతను రక్షణయే తే ఆరాజక మేర్పడును. స్వరాజ్య వత్తునను ముగ్ధుడరా యని అడిగెను.

హిందూమహమ్మదీయ ఒడంబడిక

సి. ఆర్. దాసు

ఆర్. దాసుగారు హిందూమహమ్మదీయ ఒడంబడిక తెంగులలో ఒక్క కొమ్మని అడిగెను. పట్టతరములందు యిది తీవ్రముగా పనిచేసె. రాజ్యాంగవద్దతిని బెంగాలు ప్రజలకు తెలియజేయవలసి రాజ్యాంగవద్దతిని నమస్కరింపకయే (తత్పర్యము) విడిచిపెట్టడమార్తే యెయ్యెను. బట్టెలు ప్రోత్సేయిన తరువాత ప్రభుత్వము వడచుచుండుటయే యానమరమున ముఖ్యము గురును. ఇటువంటిసమరముయొక్క ఫలితములను సభవాగా తలంచుచున్నాడు. బట్టెలు ప్రోత్సేయినపిదప జరుగుచున్నవల నిరాకరింపబడి. బెంగాలులో వేరేకత్తులు లేవు గుడి అట్టెలను నిరాకరించుటలోనికి దిగును. బట్టెలు ప్రోత్సేయకగైదు ఓటునిచ్చుచారే. లేవు కచ్చుకముయొన పోలీసురక్షణను సంతోషముగా కొరకొందురు అని చెప్పి ముగించెను.

గ్రాంటును కిగ్గి మర్యాదలు అప్పుడు విచారింపబడినవి. ఒక తీర్మానమునై చక్రవర్తి నమస్కరింప బట్టబడినది. అప్పుడు కొంతమంది మహమ్మదీయసభ్యులు ప్రార్థనల సమయమున ఓట్లు తీసికొనుటకు కొట్టబడినవి విఠాళముగా యిసి. ఆర్. దాసుగారు అభ్యర్థించుచుండిరి.

వీలులేదని అభ్యర్థించుచున్నది. ప్రార్థనల సమయమున సభ్యులను అచ్చటనే ఓటుచేయనిచ్చుట ఒక సభ్యుడు నూచించెను. అభ్యర్థించు అట్లు చేయవలసినది చెప్పెను. స్వరాజ్యవాదులు కొంతమంది ఓటులలో పాల్గొనలేదు. తీర్మానము ఓడిపోయెను.

ఓటును కొరి ఓటుచేయక పోవుట బాధ్యత వహించవలసియని అభ్యర్థించుచున్నది.

ఇట్టికత్తరపు నియమము అభ్యర్థించి కధికారము కలదా యని తె. యం. సేతు గుప్తాగా రడిగిరి. (స్వరాజ్యవాది)

పలువులు స్వరాజ్యవాదులను మహమ్మదీయులను అభ్యర్థించుతరువును గుర్తి ప్రక్షించిరి. దానినై ప్రార్థనల కొలకు సభ 15 నిమిషములు ఆపబడినయ్యెను. దానికి మించి ఎక్కువను అనుకలేదనియు అభ్యర్థించుచున్నది.

4 గంటలనుండి మర్యాదలను గమనించు వరకు ప్రార్థన నమయి ముగియ దానికొరకై సభను నిలుపు చేయరాదనియు ఉపాధ్యక్షుడు మేజరు హానోనుచూర వర్గిగాను చెప్పిరి.

మర విషయములలో జోక్యములేనందు ఓట్లు తీసికొనుమని చేయుట అక్రమమైనది అడగిరి. సి. ఆర్. దాసు చెప్పెను.

ఈవిషయము జరిగినప్పుడు తాను ప్రార్థనసమయమునై వెళ్లి తినియు అప్పుడు తనవలె ఆరదజనునంది వచ్చిరియు మంత్ర ఆనరబుల్ ఫజల్ హుక్మగాగ్ చెప్పిరి. అతడు ప్రార్థన ముగించగానే ఓటుగంట విడుదలమై, వెంటనే ఆరదు మందరములోనికి వరుగలేను. కాని యాతనివెంట వచ్చినవారి ప్రార్థన లింకను ముగియవలసిన వారప్పుడు రాజాలకపోయిరి. కావున యిట్టివిషయమున వారిని రానియకపోవుట అభ్యర్థించు యియ్య చెప్పెను. ఓటుఅధికారము యెప్పుడునీని తీసికొనుటయని అభ్యర్థించి యుద్దేశ్యము వాదించి యియ్య వేరుజరిగినవంగతిని మరచి పొమ్మని తనన్ను హితలను చేసెను.

ఓటుకు పీఠికలప్పుడు కొంతమంది మహమ్మదీయసభ్యులు బయటికి ప్రార్థనల సమయమునై తనకు తెలియలేదని అభ్యర్థించుచున్నది. కొంతమంది ప్రార్థనల సమయమునందుకువలస సభను నిలుపుచేయుటకు మాడ పాధ్యముకాదు. అట్లుగాగ ఓటుకు పీఠికలప్పుడు నపుడు యెక్కువను బయటికిపోతే గతా యని తెలిసికొనుట అంకింపెను మంచి అని చెప్పెను.

నాలుగు తీర్మానములు విచారింపబడినవి. ప్రతివానినై నను ఓటుచేయుటకు పూర్వము యెక్కువను బయటికి ప్రార్థనల సమయమునై గతా యని అభ్యర్థించు కనుగొనెను. తరువాత సభ ఆపుచేయబడినది. (ఆ. (వె.))

అమృతసరము-అరెస్టులు

అమృతసరము, మార్చి 24:—ప్రభుధకవిటి (చార దును భాయి అమరసింగ్ అరెస్టుచేయబడినది. అమృతసరము జిల్లా గుంటూరులోని రకరసింగ్, యందరసింగ్ భాయిలు మాడ అరెస్టు చేయబడిరి.

భాయిభిరు

భాయిభిరు వద్ద పోరాటము జరుగుచునే యున్నది. ఇప్పటికి 1500 మందికి పైగా అరెస్టుచేయబడిరి.

5 కానులనిధి

కొంతమందిగత్యాచారవంధకవిటివా తర్పరదిన యా నిధివలన లాభము గలగుచున్నది. ప్రతినిష్క్రమకర్తను భక్తి వలన కనుగొన వేయబడుచున్నాడు. ప్రభుధకవిటివారు దీనివలన 1 లక్ష రూపాయలు కనుగొనే వరకే నని తలంచుచున్నాడు.

డాక్టరు కిమలు

డాక్టరు కిమగారు అమృతసరమునడి వెళ్లిరి. వారము కొలుకుటకు వారు, ఢిల్లీ బొంబాయిలకు వెళ్లి గాంధీగారిని చూచి కత్తుక. (ఆ. (వె.))

దిటిమ సామాజ్యకర్త ప్రదర్శ ప్రారంభమున జేయబడు సార్వభౌమని యువశ్యాగము అందరకును తెలియబడుట పెరి భోనులో ప్రకటింపబడును.

చెల్లుఫోర్డు ప్రభువు చిత్రపు

ప్రొందవ శాసనసభలో రాజ్యకరినిధి
బహిరంగ వరములు

ఢిల్లీ, మార్చి 24:—1924 మార్చి 24 తేదీన చెల్లుఫోర్డు ప్రభువు చిత్రపును బహిరంగవరమును రాజ్యకరినిధి యిట్లుపర్యవేషించెను. ప్రొందవ శాసనసభకు దేశీకందం (కాదా సింగుగారు బహిరంగవరముగా నిచ్చిన చెల్లుఫోర్డు ప్రభువు చిత్రపును బహిరంగవరమునకు సేవ ఒప్పుకొనుటకు అనేక కారణములు గలవు. మొదటిలో వారయొక్క ఉపాధికారమును కొనియాడవలసింది. వీరు తమరాష్ట్రములో చేయుచున్న గొప్పకార్యములను దినియున్నాడు. ఇప్పుడుమొదలు మాడ చిత్రపు చిత్రపు వామహాకార్యములలో నొకటియైయున్నది.

వీరికుటుంబ ప్రాసీయమునకు హిందూజేత చిత్ర యందలి ముఖ్యంశములు వీరిజ్ఞప్తియందున్న కనుటకు నిశ్చయము. గొప్పగొప్ప సంగతులు ప్రపంచములో జరుగుచున్నవి మనుష్యులు ఎవరివలన వారుండి వీనిని సాధారణముగా గుర్తించరు. అట్లయ్యుట ప్రతిజేతమునకు కొందరు జేత భక్తులు కలగవలసినవిలును చిత్రపులవలన తమదేశభక్తుల యొక్కయు రాజనీతిజ్ఞులయొక్కయు స్మారక విన్నములను వెలకొన్నవలసియును. అమెరికాదేశమునది వి యెక్కువగా జరుగుచుండును. ఇందువలననే జేత నందర సింగుగారుమాడ సక్రమరాజ్యాంగాభివృద్ధికి మనచేసిన గవర్నరు జేసరముగారి కుటుంబ సోపానియెన్నాడు.

చెల్లుఫోర్డు ప్రభువు హిందూజేత మేమునలై చేసిన వనిని యాస్వల్పకాలములో విఫలముగా చెప్పవలెను. ఈయన గవర్నరు జేసరముగా వచ్చునప్పటికి మహాసంగ్రామము ప్రారంభించి 18 నెలలు కడచెను. అటువంటి క్లిష్టసమయమున హిందూజేత ప్రజలను సంప్రదించుటలను సమకూర్చి సామాజ్యమునక జయము గలగుట్లు వీరి తోడ్పడిరి. అధికముగా జేతమునక క్లిష్ట పరిస్థితు లేర్పడుటవలన గలిగిన నీవిలువరిపాలన సమస్యలను గూడ వీరు చక్కచెట్టిరి. ఇవన్నియుగాక హిందూజేతమును సక్రమమైన రాజ్యాంగాభివృద్ధికి తీసికొనివచ్చుట తన విధియని గుర్తించి హిందూజేతగారిలో కలిసి ఆలోచించెను. హిందూజేతగారును తానును కలిసి యెక్కువైన సామాజ్యమునకు పునాది వేయుటలో యాయన పాల్గొనెను. వీరివద్దిన పద్ధతులలోని యాకేషులనై నిమగ్న లెట్లున్నను చెల్లుఫోర్డు ప్రభువునకుగల ప్రైవేట్ ప్రైవేటులను సమర్థించుటలను ముగియని ఎవరను కింక జాలరు. హిందూజేత పునోభివృద్ధికి ఆత్మతరతగలవాడగుటచే చెల్లుఫోర్డు ప్రభువు హిందూజేతరాజ్యాంగమునలై చేసిన సహాయమును ఒప్పుకొనకరప్పడు. కావున సామాజ్యశాసనసభలో యాచిత్రపు ఉండలేగినదని తలంచి సంతోషపూర్వముగా దీనిని బహిరంగ మొనర్చుచున్నాడు. (ఆ. (వె.))

శ్రీ సింహపురి సుగుణవిలాససభ నెల్లూరు
29-3-24 రాత్రి 9-30 ఘంటకు పురమందిరమున

రామరాజు
(Fall of Vizianagar)
నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.
దొరస్వామయ్యంగారు — పతాకధర్మ.
జి. రామచంద్రయ్య — ఆమాలి.

ఆంధ్రనట మహాసభకొరకు
శ్రీ ముత్తరాజు సుబ్బరాయ మెమోరియల్ క్లబ్
బందరు-బుట్టయ్యపేటవోలులో
తనివారము 29-3-1924

చంద్రహాస
దర్శకుని - వెదురుమాడి శేషగిరిరావుగారు, మద్రాసు
చంద్రహాసము - ఎడవల్లి కన్యకాచంద్రరావుగారు
రేట్లు రూ 2, 1, అ 8, 4,
చిట్టా సాంబయ్య,
కొట అంజనేయలు.

శేషాద్రి ప్రాంతముల గలిగినప్పుడు ద్వ్యవృత్తియందు
దుట నుంచినది వ్యాపకము ర్తి మాట్టుటగాదును, ద్వ్య
వ్యవృత్తి అనలే పనికిరాదుని రంగాచారియనున చెప్పుచు
వ్యాధ్యుఁ (అ. ౩)

41 ఓటు ప్రతిపాదనగా రద్దు తీర్మానము ఏర్పడినది.
అనుకూలముగా 21 ఓటు మాత్రము వచ్చెను. (ఆ) (బి)

మాయవరం మేజిస్ట్రేటు చర్య

(: () :)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మేమైనది?

సర్ పాత్రోగారి వైఖరి

శాసనసభ్యుల తీవ్రమివ్వనము

మార్చి 27:—శాసనసభ ఈ యుగము 11 గంటలకు ముగిసినది. గౌ. డి. బి. ఎల్. డి. స్వామిశర్మ పిల్లగారు ఆగ్రాసభాధ్యక్షులు బహిరించిరి. ఈ మాటలు వరుసగా జరుగుచుంటున్న కొందరు సభ్యులు ఒక్కొక్కరినొకరిని ఇంద్రుడు తిట్టించుచున్నారు. సభకు హాజరు సంఖ్యయు విశేషము సంక్రమింపజేయునట్లు.

శే. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి 1½ గంటకాలము తీవ్రముగా చర్చయినది. సర్. కే. వి. రెడ్డిగారు గౌ. సర్. పాత్రోగారి చర్యను తీవ్రముగా విమర్శించిరి.

తంజావూరు మిరాశీదారుల సమావేశము

శే. శాసనసభలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము జరిగినవిషయము మాత్రమేనందు బయటకు సభలను అడ్డుపెట్టు నుండు ప్రయత్నములగున్న ప్రతిష్ట తీవ్రముగా జరిగెను. ప్రతిష్టలన్నిటికిని గౌ. లామెంటరు సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

సి. వి. శంకరమణ అయ్యగారు: మాత్రమేనందు ఈ సెల 20 వ తేదీనాడు జరుగవచ్చు మహాసభకు ప్రతి నిధులు నడవజేసిన, సభ జరుగజేసిన అడ్డుపెట్టలేని ప్రభుత్వమువారికియే యుద్దేశ్యముగా దాతలయొక్క సభాధ్యక్షుల దినమునాటికి నిర్ణయించబడినది. 20 వ తేదీ నాటిసభనాడ అధ్యంతర పెట్టబడునా యని కొందరు భయపడుచున్నారు. తుంభాకోణము మున్నగు ప్రాంతముల నుండి వాకులం తీవ్రముగా విమర్శించిరి.

శే.—శాసనసభలోని భాషను కొంతవరకు నిన్నటి సాయంత్రమున కుత్తిలలో ప్రకటించబడినది. ప్రభుత్వమువారు సభను భగ్నపరచిరి ప్రకటించబడినది. సభలను అడ్డుపెట్టలేన అధ్యక్షులు ప్రభుత్వమువారికి లేనేలేదు. తంజావూరులోని పరిస్థితులను గూర్చి వివరములను దొలుతులు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు ప్రాసించియుంటిమి. అదిపట్టిక సరిపించుచు వచ్చును.

శాసనసభ సమావేశమైనది, శే. వి. శంకరమణ అయ్యగారు. తంజావూరు మేజిస్ట్రేటు పరిస్థితులనుబట్టి ఎట్లు ప్రకరించినో శే. వి. శంకరమణ అయ్యగారు, శాసనసభ్యులు వారి కటికముద్దేశ్యములేను.

అయ్యంగారు:—మిరాశీదారుల సమావేశమునకు అధ్యంతరము గలగల సమర్థమునా?

శే.—తంజావూరులోని 20 వ తేదీనాటి సభకు గాని అధ్యంతర పెట్టలేనను నుద్దేశ్యములేను. పరిస్థితులను బట్టి రెండవ సభలను జరుగుట అయిత్యమనిచి, రెండవ జరుగక పోవచ్చును. స్థానిక అధికారుల తిట్టుతలచియు శే. వి. శంకరమణ అయ్యగారు, శాసనసభ్యులు అట్టి అధ్యంతరములను గురించి విమర్శించుచున్నారు.

రామలింగ రెడ్డిగారు:—మిరాశీదారుల సమావేశము కారణము కొంతవరకు సమావేశమయినది. మిరాశీదారులు ఏదోయొక ప్రత్యేకము పర్వమునూర్చి ఆలోచించుచు.

శే.—పన్నుల సెల పెట్టినంతవరకు, రెండవసభల యుద్దేశ్యమును ఒక్కటియే.

సర్వమూర్తిగారు:—స్థానిక అధికారుల మాటలే సభ్యములకు నుండునని ప్రభుత్వ ప్రభుత్వమునాడ ఎంచుచు చింత్యముగ నుండును.

శే.—మిరాశీదారుల సమావేశమునందలి ముఖ్యముగా కొందరు సామిక్రములను. తిట్టలేనను పరిస్థితుల వాటినిచియును. సభల జరుగజేసిన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వ సంపూర్ణముగా ప్రాసించుచును. కాని అట్టియుద్దేశ్యము మకు లేదని మరల శే. వి. శంకరమణ అయ్యగారు.

సి. వి. శం. అయ్యంగారు:—అప్పటికి ఆలస్య ముకునే మోక్షమి శే. వి. శంకరమణ అయ్యగారు.

శే.—సేనిపురుషులయొగింపు ప్రతిపక్షమునకు కఠిముల

ముగ మేజిస్ట్రేటుకు పంపించును. శాసనసభ్యులు సామాన్యముగా వచావూర జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కే గాక ప్రతిజిల్లా మేజిస్ట్రేటుకును తెలియజేయు.

ఈ విషయము గౌ. లామెంటరు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిన పిమ్మట ఆపోజిషను వర్గమువారు కొందరు చార్జ్ షీటులు గావించిరి. విద్య-గ్రాంటులు

నిన్నటిదినము సర్. కే. వి. రెడ్డిగారు, సాంకేతికవిద్య క్రింద రూ. 1, 980 లను తొలగింపజేసినది యుపసాదించిన యుగమునై చర్య మరల ప్రారంభమయ్యెను.

సి. వి. శంకరమణ అయ్యంగారు: యావత్ ఆదిగా రు, పాతకాలమున వోకేమిలే విద్య యుండలేనని చెప్పిరి. నెల్లూరు జిల్లాలో ఈవిద్య చాల ప్రయోజనకరముగా నుండెననియు, నెల్లూరునునిసిపాలిటీ క్రిందనుండు పాతకాలలో మైరా న్నికేమను గూర్చియు కొంత బోధాపవబడు ముండెననియు, అట్టి పరిశ్రమలకు ఎక్కువ ధనము పోషకత వనియు యావత్ తిగారు చెప్పిరి.

అంతకు ఆ యుగపాదము వోటుకు పెట్టలేనని రామ లింగ రెడ్డిగారు కోరిరి. వోటుకు పెట్టుటకు సభ ఆంగీకరించిరి.

సర్. కే. వి. రెడ్డిగారు యుపసాదించిన వోటుకు పెట్టుగా కొందరు అనుకూలముగాను కొందరు ప్రతికూలముగాను నుండిరి.

అనుకూలత అధిక సంఖ్యయగు నుండెనని అధ్యక్షుడు చెప్పగా ఆపోజిషను వర్గమువారు పోషిరి.

పోషకు పెట్టుగా 9 మంది అనుకూలముగాను 6 మంది ప్రతికూలముగాను నుండిరిని నిరూపించబడినది.

ప్రభుత్వ ప్రాధాన్యతతో కార్యాలయ ప్రత్యేకింప బడిన రూ. 4154,200 లనుండి రూ. 100 లను తగ్గించలేనని పి. చెద్దిరాజుగారు ఉపసాదించుచు, ఏంజనీయరులు కార్యాల విద్యాలయకు కనీసము ఈ సువర్ణమును ప్రియమెందుల నీయ విలసిని కోరిరి.

మకు ఉపసాదించిన యుద్దేశ్యముతో సామిక్రము యుం దినను ప్రత్యేక కార్యాలయ విద్యాలయకు ప్రియమెందుల నీయకుండు. ప్రే ఏంజనీయరులు కార్యాలయగూడ నీయవలసిని ప్రాసన్న కుమి నూచించెనని, ప్రస్తుతము ఏంజనీయరుల విద్యాలయ కాలనీకంతచుండి కన్న ఎక్కువకుండి యుండెననియు సర్. పి. పాత్రోగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

అట్లు ఎక్కువకుండి యుండ ఏంజనీయరుల పాతకాల లను కట్టి నీయకూడదని శే. కొటిరెడ్డిగారు అడిగిరి.

విద్యార్థులకు ప్రియమెందులను ఇచ్చి ప్రాధాన్యతరకు టి మానకేసితిమనియు లాకాలేజీలనే ప్రత్యేకయోగమునై ఏంజనీయరుల కార్యాలయ నుంతుమని మంత్రిగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

అంతకు యుగపాదము ఉపసాదించుచునవి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మేమైనది?

విద్యకై ముక్తిము గ్రాంటునుండి రూ. 100 లను తగ్గింప జేసినది ఆమంచర్ కృష్ణారావుగారు ఉపసాదించుచు ఆంధ్ర విద్యాలయ నిర్మాణమునూర్చి గౌ. సర్. పి. పాత్రోగారు కలవలించుచున్న చర్యను విమర్శించిరి. సర్. కే. వి. రెడ్డి గారు గౌ. ఎస్. సర్వమూర్తిగారునుగూడ తీవ్రముగా ఖండించిరి.

ఉపసాదించు ప్రత్యేక పెట్టుక- అమంచర్ కృష్ణారావుగారు చెప్పిరి:

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము ప్రత్యేకముగా నిర్మితముగావలె నని ఆంధ్రులే గౌ. మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునూర్చి మూడు శాతమువరకు తీర్మానించెను. ప్రభుత్వమువారు ఈ నిర్మాణమునకు తమసమ్మతిని తెలిపిరి. గౌ. మంత్రిగారు 1922 వ సంవత్సరమున విశాఖపట్టణమున ఒకసభ నేర్పాటుచేసిరి. ఆసభకు గవర్నరుగారు ప్రారంభించిరి. ఈసభలో ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయము నిర్మకమై వని జరుగింపజేసినది. విశాఖపట్టణ ము సభ 1922 నకు జరుగెందు జరిగినపుడు విల్లింగ్డను ప్రభుత్వ గారు తమ యామోదమును తెలిపిరి. ద త్త మండలములందీ ప్రతిభులు రావడమైన ఆ సంవత్సరము ముగియుచో గౌ. మదరాసుకుండు మరయ్యసభను జరుగజేసిన మంత్రిగారిని అడిగితిమి. అయినందుల కంగీకరించెను. కా

ని ఏలినోమరల సభ నేర్పాటు చేయలేను. విశాఖపట్టణపు సభ యొక దన్ని వివరములను సంపూర్ణముగా చర్చించబడెను. 1922 సం వత్సరమునో 1924 వ సంవత్సరమునో ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయ ప్రారంభమునకు ఆలము మంత్రిగారు పురికల్పిరి. కాని ఇందు 1922-24 వ సంవత్సరపు బడ్జెట్ నుండేగాక మిదమిక్కిలి 1924-25 వ సంవత్సరపు బడ్జెట్ నుండు సయితము ఏర్పాటు చేసి యుండవలయును. మిక్కిలి యావత్సంవత్సరమునూర్చి. ఆర్థికసభ్యులు గౌ. ర్. కార్యము బుద్ధుండుగురూ బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టుక,ని ప్రవక్తములేనందున ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మూలములయైన చెప్పిరి. శాసనసభ్యులు ఈ విషయమై తమ దృఢాభిప్రాయ మును ప్రభుత్వమునకు తెలిపవలసియున్నది. ప్రవక్తములేనందు కారణము వాట సమంజసముగా తోచలేదు. ఈ విషయమై గౌ. మంత్రిగారు తగిన శ్రద్ధ పుచ్చుకొనియుండలేదు. ఆ సభ్యు డలతోకేమైన చేయునని మేము కలంకించియుంటిమి.

శామ్యయెలుగారు

శామ్యయెలుగారు కృష్ణారావుగారియుపసాదించిన ఆమో దించుచు ఇట్లు చెప్పిరి.

శామిక్రము కృష్ణారావుగారి యుగపాదమునకు పా దించు శే. వి. శంకరమణ అయ్యగారు శామోదించుచున్నారు. మ వత్సరము నుండి విద్యను అభివృద్ధిపరచుటకు శక్తిగలిగి ప్రయ త్నించుట యావత్సంవత్సరము. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము త్వరలో నిర్మితమగుట యుక్తమనుభావము ఎప్పుడో స్థిరపడియుండెను. కాని అదివరకు చాల యావత్సంవత్సరము జరిగినది. గౌ. విద్యాశా ఖమంత్రిగారు ఉచిత ప్రాంతములనుండి వచ్చినను అతన ఆంధ్రుడగయే శాసనసభ్యుడు. అయిన ఈసూచనను అనబూని పెట్ట జుండెన బాగుగ నుండదు. మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము ఇక్కడ కూయు: దీక్షిరమున నున్నది. (నవ్వ) కాని ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము కృష్ణారావుగారు, మరయ్య పరిశ్రమలనుండో రాజ ముపాదించెను, అమరావతి, మున్నుకానిలో నెచ్చటనై నను సర్, సది యెట్లు నుండవలెను.

పి. రం. శాధం మొదలగువారు: దత్తమండలముల విషయమేమి?

శామ్యయెలుగారు:—వాస్తవము. దత్తమండలములను నూడ ఆలోచించవలసియున్నది. అది బెజవాడకు సమీపమున నున్నది. కృష్ణారావు సమీపముననుంచిన దత్తమండలములను నూడ వరకునుండును. విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమునకు ప్రవక్తములేనని చెప్పట యుచిరముగలేదు. పోలీసుశాఖకు మనము లక్షలకొల ది వ్యయముచేయుచున్నాము. అదవ్యయముతో కొంతభాగము తగ్గించి ఇందుకు వినియోగించవచ్చును. ఒకజిల్లాకు రెండుజిల్లా లను చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులైయున్నారు. అది భాషమున తాత్కాలికముగాపి, అందులకువ్యయము నియంత్రి వినియోగించిన, ఆంధ్రులందరును ప్రభుత్వమువారికి కృతజ్ఞులై యుండురు (వి ను డు, వి ను డు) మంత్రిగారి కే ఈ విషయమై సామిక్రముయొడిచి యెవల, అయిన ఈసభలో కృష్ణారావుగారు ఆచరణయందు బెట్టియుండును. ఈ కొలది మా టలతో శే. కృష్ణారావుగారు యుగపాదమున ఆమోదించుచు వచ్చును.

సర్. పాత్రోగారి సమాధానము

శామ్యయెలుగారు మాటలాడిన పిమ్మట గౌ. సర్. పి. శంకరమణ పాత్రోగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

శాసనసభ్యులకే గాక, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము నెడల అభివృద్ధిగొనింపండుటకు శామకు ఆవశ్యకముగా నున్నది కాని పరిస్థితులు అనుకూలించినవి కావు. విశాఖపట్టణమునందు సమావేశమైన పిమ్మట, ఆసభలో గావించబడిన సూచనలన్నిటిని చేర్చి ఒక ప్రత్యేకముగా చేర్చి ప్రకటించితిమి. అదిభాషము ననుసరించి ఒకజిల్లాకు తయారు చేయ నుద్దేశించితిమి. లాడిపాల్ మొంటునందు ప్రస్తుతము ఆ విషయ మై ఒకజిల్లా కయారగు చున్నది.

సర్వమూర్తిగారు:—ఇంకను తయారగుచున్నదా? ఎ క్కుటికైనను ముగియగలదా?

సర్. పాత్రో:—జిల్లాలను తయారచేయుట మధల కార్యము కాదని సామిక్రముకే తెలిసినట్లు లేదు.

సభ్య:—ఎందులకైనను ముగింపు ఉండును.

సర్ పాత్రోగారు మరలజిల్లు చెప్పడోదగిరి:—విశాఖ పట్టణమునందు నియోజకవర్గము యుగపాదము నివేదనకు బువెను. వానినన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నాడు. అదియునుగాక, ప్రధానస్థానమున గూర్చి ప్రాసలును, ఎన్టీ మేటు లను తయారచేసి కంపురు చీఫ్ ఏంజనీయరు నడిగితిమి. పి. రెడ్డు. డి, యందు అవి తయారగుచున్నవి. అన్నిసూచనల నొక్కమార్చే ప్రారంభించుట కన్యము. అయినను, జిల్లాల తయారగుచున్నది. ప్రాసలు, ఎన్టీ మేటులు తయారగుచున్నవి.

అంతటితో నన్నులు పలాపాదములకై లేచిరి.

ఆంధ్ర కవిత

1924 నవంబరు 27 వ తేదీ

గురువారము

బల్లారి రీ సెటిల్ మెంటు

బల్లారి అనంతపురము జిల్లాలు, హైమమునకు నిలయములని దెలిసిన సంగతియే. ప్రభుత్వ ప్రకటనము ననుసరించిగా 1921 సంవత్సరము నుండియు కలవు చెలరేగుచున్నటుల స్పష్టమగుచున్నది. ప్రజలస్థితి రానురాను దుర్భరమగుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో రీ సెటిల్ మెంటును అమలులో పెట్టుట ప్రకారము. బల్లారి జిల్లా కౌన్సిలులు దుస్సహాయము నున్నవని దెలిపి, క్రొత్త సెటిల్ మెంటు రేట్లను విధింపవలదని శాసనసభ వారు ఇంతకుమున్ను గోరగ ప్రభుత్వము వారిందు కీయ్యకొనిది. కాని, అప్పటికిని ఇప్పటికిని కరిస్థితులు మారెనా? అందుకుబడలు మరల విషయమయినటుల వార్తలు జేరుచున్నవి. ఇట్టి స్థితిలో, తావికిమీద ఆగుటకు వీలులేదనియు, రీ సెటిల్ మెంటును అమలులో పెట్టక తప్పదనియు, బల్లారి అనంతపురము జిల్లాలలోని నల్లరేగడభూము లన్నిటిలో క్రొత్త రేట్లను విధింపవలయుననియు, ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు. బల్లారి జిల్లాకు సాకర్య మధి:ముగ గలిగెననియు తమకది లేక బోయెననియు, గుండుచన్న తంజావూరు మిరాళి దారు లి:మీద విచారించ నక్కరలేదు. అందరిస్థితియు నొక్కటియే యున్నది. కావేరీజిల్లా చాల ఫలవంతమయినదని ప్రకటికలదు. అట్టి నదీతోయములచే పునీతమగుచున్న తంజావూరు తిరుచనాపల్లి జిల్లాలలోనే భూస్వాములు సెటిల్ మెంటు రేట్లను భరింపజాలమని మొరపెట్టుచుండ, సంతత హైమ బాధితము లగు బల్లారి అనంతపురము జిల్లాల పరిస్థితులులుండనో దెలుప నక్కరలేదు.

30 వ తేదీన మాయవరంలో జరిగెడిసభలో, కన్నుల చెల్లింపకుండుట మున్నగు విషయము లాలోచింపబడును. నాయకులు పలువు రీసభకు వెడలుచున్నారు. మేజిస్ట్రేట్ గారవ్వ క్షమగ ప్రయోగించిన 144 శెక్ను రద్దుజేయబడెనని దెలియుచున్నది. లా మెం:రుగా రీవిషయమై శ్రద్ధదీసికొన సంగీకరించిరి. బల్లారి అనంతపురం రీ సెటిల్ మెంటు విషయమై ఇంతటి యాందోళనము జరుగునని దోచదు. అక్కడిప్రజల కష్టములు పత్రికలలో గాని, శాసనసభలోగాని లిగినంతగ వెల్లడిగాక బోవచ్చును. కాని, పైకి దెలిసినదానికన్నగూడ ప్రజలకష్టము లధికముగ గలవనుటకు సందియము లేదు. ఇప్పుడు జరుగుచున్న సనలికీమాత్రము తుంగభద్ర కాలువలచే పోషింపబడుచున్న భూములకుదక్క మిగిలిన భూములకు, రీ సెటిల్ మెంటు రేట్లకును మామూలు రేట్లకునుగల భేదము వాచసు చేయబడునని ప్రభుత్వపుట తువు దెలుపుచున్నది. ఇప్పటి సనలికీగూడ యారేట్లనే విధించుట విచిత్రము. తుంగభద్ర కాలువల నీటిచే సాగయ్యెడి భూములపట్ల ఎక్కువగా కరిస్థము జూపవలసో దెలియదు. మిగిలినభూములకు రే మిష నిచ్చుటకు, ప్రస్తుతస్థితియే కారణమని ప్రభుత్వమువారింగీకరించుచున్నారు. అట్టితరీ, ప్రస్తుతస్థితి చక్క

బడి ప్రజలు కోల్పోచువరకు, రీ సెటిల్ మెంటు నాపి యుండునాడదా? ఏల యీశాందర? బల్లారి అనంతపురం రీ సెటిల్ మెంటు రిపోర్టును చదువ తటస్థించినవారికి, సెటిల్ మెంటు అభీసర గాదు దెలిసిన కారణములు మిగుల వింతగ గనుపించియుండును. కశ్చిమాంధ్ర దేశపు రయితు, సంచదతో దులదూగుచున్నటుల తెలుపుట కీయ్యద్యోగి ఎంతయో క్రయత్నము జేసెను. ఒక్క మారు కశ్చిమాంధ్ర దేశమునందు దిరిగి, రయితుల స్థితిని స్వయముగ వాచినవారి కెవ్వరికిని వారి దుస్థితిగూర్చి సందియ ముండజాలదు. ఇతర కారణములలో బనిలేదు. రయితునకు కూర ల కక్కర లేదనియు, నేటిని నాతడు వాడుకొనక అమ్మకొను ననియు, కట్టలు చెట్లనుండి కొట్టి దెచ్చుకొనుననియు, విస్తర్ల ను కొన నక్కర లేదనియు, నగరవాసుల కుండెడి జీవితావస్థరము లతనికి లేవనియు, జీవిత పరిణామము చాల లెక్కవనియు మున్నగు కారణముల దెలిపి, రాబడినిపించి ఖర్చును తగ్గించి చెప్పుటచే, రయితు విశేషసంపద ననుభవించుచున్నటుల క్రమ గొలుపవచ్చును. కాని, నిజస్థితి ఏమనిన, రయితు నికృష్టముగ జీవించుట సామాన్య సౌకర్యముల ననుభవి పలేకగాడు. రెండుపూటలయినను సుఖముగ భుజించుటకు వీలులేకనే యిట్టి కిక్కురికి లోబడుచున్నాడు. తుదకీయ్యెడి గూడ రయితు బాధల నినుమడింపజేయుటకే దోడగుచున్నది. వెనుకటివలె నిప్పుడు జీవితావస్థరములు ఉచితముగ లభించుట దుర్లభము. కట్టలు మున్నగు వాని నూరక దీసికొనిపోయిన, ఛారెట్టు దీపార్థ మెంటువా హాంకరుదురా? సకాలమునకు తగిన వర్షములులేక, యీ మండలములందు వరుసగ నీటికలవు ఆహారపుకలవు గూడ చెలరేగుచున్నవి. తుంగభద్ర కాలువల నీటి సప్తయి అత్యల్పము. బల్లారి అనంతపురపుండలము లపై సధికారులుదాడివెడలుట, ఏమాత్రముమూర దృష్టిని సూచించదు. క్రొత్త రీ సెటిల్ మెంటు చట్టమును శాసనసభవారింగీకరించినప్పటికి, ఇట్టి క్రొత్తపర్పాలుల గానింపగూడదా? రీ సెటిల్ మెంటు చట్టము వెనుకటి పర్పాలులకు వర్తింపదని, ప్రభుత్వసభ్యు డిదివరకు దెలిపియుండెను. క్రొత్త చట్ట మొసగు స్వల్ప సౌకర్యములయినను బల్లారి, తంజావూరు, తిరుచనాపల్లి జిల్లాలకు వర్తింపవు. శాసనసభవారితో యోచింపకుండ, కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమువారు యిచ్చవచ్చిన పర్పాలులు జేయుచున్నారు. ఇట్టి పర్పాలులకిందకే, బల్లారి రీ సెటిల్ మెంటు వచ్చుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయము సధికారులపాటించుట దుర్లభము. ఇంతమాత్రముచే క్రొత్తచట్టములోనేక యోవిశేషముగలదగ్గి భమపడి జనదు. ప్రస్తుతపు పర్పాలులే చట్టరూపము దాల్చుచున్నవి. మద్రాసు ప్రజలు శాశ్వతపు సెటిల్ మెంటును గోరుచున్నారు. అట్టి పర్పాలులనుగాని, తత్తుల్యములగు నియమములనుగాని క్రొత్త చట్టములో పొందు బరడి, కార్యనిర్వాహక సభ్యుల నిరంకుశేచ్ఛ సరికట్టుటకు బదులు, వెనుకటి దుస్సహాయములగు నిబంధనలనే మరల చట్టమున బ్రవేశ పెట్టిన నేమిఫల ముండును? ప్రజలు క్రొత్తచట్టము నాశించుటకును, జాయింటు కమిటీవా రిట్టిచట్టమును నిర్మించవలయునని కోరుటకును, కారణ మిదియై యుండదు. పెరుమాళ్ల బదులు, పెద్దపెరుమాళ్లని నామమిడిన నేమిలాభ ముండును? నిజమగు మాన్యుండెనగాని, చట్టములగావించి ప్రయోజనములేటి. వి. శేషగిరి అయ్యరుగారు గూడ, క్రొత్తచట్టము నిర్ధకమనియు, శాసనసభ

వారు దానిని తీరస్కరింపవలయుననియు గోరుచు పత్రికలకు వ్రాసిరి. భూమి శిస్తును ఎక్కువను పెంచుటయేదప్పు వేరుకడతి గనుమించుటలేదు. స్వదేశ సాధనములలో భూమిపన్ను చాల లెక్కవయని, శేషగిరి అయ్యరుగారు దెలుపుచున్నారు. అట్టితరీ, బ్రిటిషుభాగములలో నింత హెచ్చు రేట్ల నేల విధింపవలయును? సంస్థానప్రజలకన్న నిక్కడి ప్రజలు భవంతలులగుచున్న నిదర్శములు గాక రావు. క్రొత్తచట్టము ననువరించి, సెటిల్ మెంటు రేట్లను విధించుటలో కలెక్టరు రివిన్యూబోర్డువారిల రిమాన్సులను, శాసనసభవారి సిఫార్సులను, ప్రజావిమర్శములను కనుగొనినప్పటికి, సెటిల్ మెంటు అభీసరగాని స్థితిమై ప్రభుత్వమువారు తమయ్యుత్తువులను ప్రకటింపగలరు. శాసనసభవారి సిఫార్సులను మిగిలినవారి సిఫార్సులతోబాటు యోచింపడకే గాని, ప్రభుత్వమువారు దానిని ప్రమాణముగ గైకొనరు. దీనియర్థ మేమి? ఇకముందుకు ప్రభుత్వమువారి యిష్టానుసారముగ సెటిల్ మెంటులు జరుగుచుండును. పోనీ యీమాత్రము సౌకర్యమునయినను బల్లారి కేల బ్రసాదింపగూడదు? శాసనసభవారితో నేల యోచింపగూడదు? ప్రజాభిప్రాయము నేల గనుగొనగూడదు? కాని యిట్టి ప్రశ్నల గూర్చి విశ్లేషించుట నిష్ప్రయోజనము. శాసనసభలలోజరిగెడి వ్యవహారము ప్రభుత్వాభిప్రాయమును మార్చజాలదు. స్వపరిపాలనము లభించినగాని, ప్రజేచ్ఛ ననుసరించి వన్నులు విధింపబడవను మాట నిజమేనయినను, ప్రస్తుతోపద్రవమును నివారించుట కెట్టి ప్రయత్నముల సలుపవలయునో వెంటనేవిచారించుట ముఖ్యము. ఆంధ్రులీవిషయమై ముఖ్యముగ యోచించుట యత్యవసరము.

పాంకేరుగారి రాజీనామా : దాని యర్థము

ప్రాన్న ప్రధానమంత్రియగు పాంకేరుగారు రాజీనామా నిచ్చిరి. వీరారాజీనామా యిదివరకే జరుగవలసియుండెను. పాంకేరుగారి రాజీనామా, మామూలు రాజీనామాలనంటిదిగాదు. దీనికిప్రపంచ ప్రాముఖ్యముగలదు. యుద్ధములో జయమొందిన దాదిగ, ప్రాన్న క్రిందుమీదు గానక ప్రవర్తింప సాగెను. బాహుబలమువలన జర్మనీనుండి నష్టపరిహారమును సంపాదించుటకుగాక, జర్మనీని మరలతలయెత్తుండ జేయవలయునని, ప్రాన్నుదల పెట్టెను. వర్సెలీసు సంధి విధించిన నష్టపరిహార ద్రవ్యమును సంపాదించుట దుర్లభమని మిత్రమండలి దేశములు హిత మొసగినను, ప్రాన్ను వినక దమ్మి డిలతోగూడ డబ్బు గంతను గుజపలెనని ప్రకటించెను. ప్రాన్ను నిజోద్దేశ్యము కేవలము భన సంపాదనము మాత్రమే గాదనియు, జర్మనీని వినాశము గూడదానితోగలిపియున్నదనియు, వెల్లడియయ్యెను. తేనియెడల, యారు నాకమింపవలసిన యవసంము గనుపింపదు. యారు నాకమింపవలసిన నేమయిన లాభముగలిగెనా? యారును పరిపాలించుటకును, పైన్యములను నిలిపియుంచుటకును, ప్రాన్ను కధికముగ వ్యయమయ్యెను. జర్మనులు సాత్వికనిర్ధము నవలంబించి, ప్రాన్ను బలపద్రవ్యమును నిర్ధకముగా వించిరి. సాత్వికనిర్ధ ముంజరించినప్పటికి నయినను, ప్రాన్ను కెట్టిలాభము గలుగలేదు. బవేరియాలో ప్రత్యేక పరిపాలనోద్యమమును నెలకొల్పుటకు ప్రయత్నము జరుగుటచే, జర్మనీలో ఆంతరంగిక కల్లోలము ప్రబలెను. తుదకు ఫలిత మేమయినది? జర్మనీతోపాటు ప్రాన్నుగూడ సభోగతి జెందినది. జర్మనుమార్కు నాణెపు విలువ ఎటుల పడిపోయెనో, ఫ్రెంచి ప్రాంకు నాణెపు విలువయు

విదేశ వార్తలు

క్రొత్తరిపబిరు

గ్రీకుల తీర్మానము

రాజాపరిపాలనము అంతమొందుట

లండన్, మార్చి 25:— గ్రీకుల 800. కేటగొరిగ్ గ్రీకుల ద్వితీయ ప్రభుత్వమును ముగిసినది. రాజాపరి పాలనను తొలగించి, మరల ప్రజలు తమ యాభిప్రాయమును మార్చుకొన్న గాని ఇకమిది రాజా అను బిరుదును మూలనైనది.

గొప్ప ఉత్సవమును జేరాలనుకొని రెండువందల కంటే ఎక్కువమంది జైలుమగలు పాల్గొనగల సర్వీ. ప్రజలు మంత్రులను ప్రభుత్వమును బట్టి. ఈ క్రింది తీర్మానము పార్లమెంటులో ఆమోదించిరి.

(1) గొప్ప ఉత్సవమున గ్రీకు రాజ్యము నేలుటకు వీలులేనదిగా వారిని సంపూర్ణముగా తొలగించి వారి కంత ప్రజా రాజ్యమును వాటికినే జరలయ రాజ్యముగా ఆగరాదు.

(2) ప్రజలందరూ తమ యాభిప్రాయమును రెండువందల కంటే ఎక్కువమంది గ్రీకుల రెండువందల ప్రభుత్వమును ప్రజలందరూ

(3) కడచుకొన్న రాజా పరిపాలనను ఆగిరి బలరాజ్యమును వాటికినే జరలయ రాజ్యముగా ఆగరాదు.

(4) రెండువందల రాజ్యమునిర్మాణము జరిగినందున కంటే ఎక్కువమంది రాజ్యములను జేయవలెను.

ఈ తీర్మానము ఆమోదించునపుడు అందరూ దిల్లీకు గానలెని కను కంటే ఎక్కువమంది. ఇందులో పార్లమెంటు గొప్పముగా జేరిరి. అందులోను అందరూను దిల్లీకు అందులో ఒకటి ప్రభుత్వమును వైపున కలిగెను. ఇది గ్రీకులలో యాద అయిన కాల్గొరిగ్ దమనుటకు అభిమానము మిసిరి. త్రిపుట గొప్పమునైపునకును గలిపిరి.

మంత్రులను వారు ఈ తీర్మానము ముగిసినపిమ్మట పటాల ములను పట్టి చిరి.

మంత్రులమును ముగించి గ్రీకుల తాత్కాలిక పాలకులైన రాజాపరిపాలనను ముగించిరి. దీనినలన రాజ్యమున క్రొత్త తొలగించునపుడు కలయించి ఇట్లు జేయబడినది.

మారులలో జరిగిన ఉత్సవమును జరుపుకొన్నది. ఏప్రిల్ 18 తేదీన గ్రీకు ప్రజలను ప్రభుత్వము గలగొనినది.

లాసేను ఒడంబడిక

బల్గేరియా సమ్మతించుట

థేస, బల్గేరియా పాలనమును గూర్చి జేయబడి. లాసేను ఒడంబడికను బల్గేరియా పార్లమెంటు వారంగిరించిరి.

రోడిషియా రాజ్యాంగనిర్మాణము

కందకును సమానసత్వముల నిచ్చెద మనుట

లండన్, మార్చి 22:— రోడిషియాలో రాజ్యాంగ నిర్మాణము ఒక మోస్తరుగా, ముగిసినది. ఒక మోస్తరుగా నాడులలో భేదములేనదిగా అందరూ సమానముగానే గర్హములను ప్రకటించెద మని ప్రధానామత్తుడు అభిప్రాయమునకు. భారతీయులకును కృతజ్ఞులకును సమాన గర్హముల నిచ్చెదమనిరి. భారతీయులకును, మరల కర్హములకుని విభేదములను గర్హముల నాగరకము గాంచినచో భారతీయుల ఒకేవిధమైన హక్కుల నిచ్చెద మనిరి.

బోలిషివికులు కసి దీర్చుకొనుట

కైవాఖా కోమరుని గాల్చి చంపుట

రైగా, మార్చి 25:— ఇటీవల కైవాను ముట్టడించిన బోలిషివికుల రాజాపరిపాలన తులనాధాన పాటుకొనెద కాని యిరుఖాక గారు గాల్చెనను పక్షం కైవాఖా కోమరుని అతని కరిచారమును 14 గరిని బోలిషివికులు ముగ్గులలో గాల్చెనని ఆపత్రికలు తెలుపుచున్నవి.

గనుపనివాండ్రు వేరసములరగాదా

లండన్, మార్చి 25:— బొగ్గునుకొనుటకు కరువు ఇచ్చెద ముగ్గులను ఎక్కువ చేసెనను లీజులను దీనివలన ప్రభుత్వమునకు పడిరి. నిజమాయంకాలపుకల విమోచనము గాంచలేదు. విచారణనుకు వారిని నియమించెద రమకొనుచున్నది.

సింగపూరు చర్చ

ప్రభుత్వమువారి సమర్థన

లండన్, మార్చి 25:— సింగపూరు నాకాళ్య వివాదమును గూర్చి కామన్స్ సభలో చర్చ జేచు పార్లమెంటు మైసది. ప్రభుత్వవిభాగము నాకాళ్యమున నాకాళ్య మదింపులో 100 పానులను తగ్గించెద మని 500 గాల్చెద మార్గము తీర్మానము నుపసాదించిరి. దోమనియునుతో ఆకాళ్యమున ప్రభుత్వమును బాసజేసిరి. ఆ తీర్మానము దోమనియునుతో ప్రకటించిరి. దోమనియునుతో ప్రభుత్వ తీర్మానమును మార్చుటకు గాని తమ యాభిప్రాయమును తెలియజేయటముగాని ఎట్టి యవకాశము నీవలేదు. ఇ.త.ప్రభుత్వమునకు బాడ లేననుకల ప్రభుత్వము, మార్జులందు, ప్రభుత్వమును బాగ్ధానము) ప్రభుత్వమును అభిప్రాయించి దిగాయబడినది.

భూమిగారి కందేరమును జరిపించింది ఇంతకంటే పరును నాకాళ్యముతో తమ యాభిప్రాయమును జూపుటకు వీలులేనది.

అమెరికాను ఆ తీర్మానమును భను గాంచి యుద్ధమును ప్రతిగ్రహించుటకు ప్రభుత్వమునకును మేము నాకాళ్యమునకు ఎత్తును దిక్కుచుండుట లేనది పార్లమెంటు నాకాళ్యముగా రాజ్యము అమెరికా గారు జరుగిరి. అన్ని మార్గములను వెదకిన పిమ్మట ఆ ఆంధ్ర సామగ్రిని భావించి సాగించ వలెననుమ: మేం కంటే బాగుగానుండెద మనిరి.

అమెరికాను ఆ తీర్మానమును ఆస్ట్రేలియాకు ఏ జేమై ను గి: నుండుట కంటే బాగుగానుండెద మనిరి. పసిఫిక్ సముద్రమున ఆపామును లేనది. సింగపూరు నాకాళ్యము భావములను అంతర్జాతీయముల నుద్ధమును బాగ్ధానమునది. మనకుండు విభాగమును పోషించుట మనకుండు అనుమానించెద మనిరి. జపాను ఇకను భూంధ ప్రతిమలకు బాగ్ధానమున్నది. యుద్ధ సామగ్రితో పోటీ చేయుటకు వీలుండదు. నాకాళ్యము ఒడంబడికను నెరవేర్చెదమని జపాను ప్రతిగ్రహించిరి. అంతర్జాతీయమును తెలియజేసెను. వారినిబట్టి బలపడి వారి ఆభివరణను ఎన్నవజేసినచో కాంతివీక్షుకుండు కచ్చములేనందును. కాంతి సంతతును బాగుండును. ఆ తీర్మానము గొప్పగా గాళ్యములను ప్రపంచముగా నున్న యుద్ధమునకుండు కాంతి రక్షణమును జేయవలెనని అమెరికా గారు నడిచిరి.

జపానుభయము

న్యూఢిల్లీన కిండునగాని తా నెంతమాత్రము వికృతించెద మని కన్యకా గారు తెలియజేసిరి. ఒక వేళ ఆస్ట్రేలియావై జపాను కలెక్షన్ గా మో యని భయపడినవానికే మంచి ముందు ఏ, న్యూ గ్యూనావాలానో, కెత్తర ఆస్ట్రేలియాలోనో జలాంధ్రములను నేర్పరచుటయే యనిరి.

ప్రభుత్వమును, యుద్ధసామగ్రిని తగ్గించు విషయము వచ్చునపుడు ప్రధానామత్తుడు జపాను యొక్క ఆస్ట్రేలియాకు వలస పోవునపుడు ఎక్కువ కలెక్షన్లు ని బెల్లెన్స్ నేగాని నడిచెను. జపాను కలెక్షన్లు అంతా నేరంబుననడచి కాని ఆస్ట్రేలియా, బిటిషు సామగ్రియులకు నష్టములేనందు జరుగవలెననిరి.

తీర్మానము వీగిపోవుట

500 గాల్చెద మార్గము తీర్మానమును 287 ప్రతిపాదకులు 211 ముగ్గులను నందుటచే ఆ తీర్మానము వీగిపోయెను.

స్ట్రెయిన్ సాని అంగీకారము

లండన్, మార్చి 25:— స్ట్రెయిన్ సాని బిటిషు ప్రభుత్వ విభాగముతో పూర్తిగా ఏకభావించిరి. సింగపూరు నాకాళ్యము విభాగమున నాకాళ్యము ఒక బిటిషు విభాగమునది. ముండ్లమునై బిటిషు విభాగమున నాకాళ్యము యుద్ధమునై బిటిషు విభాగమున నాకాళ్యము. అప్పుడు నాకాళ్యమును సింగపూరుకు గొప్పమునకు వీలుండదు. అప్పుడు సింగపూరుకు రక్షణము కలుగుండెద గాన న్యూను, మార్చి 25: ప్రభుత్వ విభాగముతో ఏకభావించుట ముందరిది.

కెల్లెక్టో ప్రభువు

ప్రభుత్వ తీర్మానమునకు తమ విచారణను తెలియబిరి. పసిఫిక్, ఇండియాను సముద్రములందున్న సామగ్రియులను గావడటకు సింగపూరుకు మంచి సామగ్రిలేదు. ఇది ఇండియా, మార్జులందు, ఆస్ట్రేలియా మరల క్రెక్టెక్. కానీ నేను ముఖ్యము కలెక్షన్లను. సింగపూరు ఆర్థిక రక్షణమునకు ఉద్దేశించబడి, ది మ్యూనిసిపల్ తూర్పు సామగ్రియులను వెదకవలెను పసిఫిక్యును సింగపూరు నాకాళ్యము కంటే లేననుకల వీలులేనది. సామగ్రియు యొక్క పాణిమంధ్యము నాకాళ్యము మిదనే ఆధారపడియున్నది.

వైచి మంత్రివర్గపు విషమావస్థ

పోయింకేరుగారు రాజీనామలు

లండన్, మార్చి 26. పోయింకేరుగారు రాజీనామలు నొసగిరి.

నల్లమందు ఒడంబడిక

బెర్లిన్, మార్చి 25:— అంతర్జాతీయ నల్లమందు ఒడంబడికను నేనునకు కమిషన్లుగా ఆమోదించిరి.

స్వరాజ్యముల విభాగము

లండన్, మార్చి 22:— న్యూ స్ట్రేట్సులో పత్రిక ఇట్లు ప్రాయమున్నది:— ప్రస్తుతము స్వరాజ్యము అందరించుచున్న విభాగము చేత మంత్రివర్గము కార్మిక మంత్రులను స్నేహమును గోల్పోయి వారికి చిత్తులను గలగజేసి విప్లవ కారులచేతిలో తగ్గిల్చుచున్నది. యావరకు, బిటిషు ప్రజలు, కార్మిక వాదులును భూమియు సామగ్రియునకు కర్మణ్య స్వరాజ్యములను బాంధవ్యమున గోల్చుచున్నది. వారు, స్వరాజ్యములను మాట తొడ్చుకొనుచు వారిని సులభముగా వారి ప్రస్తుత ప్రభుత్వము వారి దృఢమంగల్గుచును, విభాగములను జూచుచున్నది, కాని వారు రాజకీయమును సరిగ్గాగొనించిరి నాటుటలేదు." (ఇండియన్ డెయిలీ మెయిలు)

విరిషుపరిస్థితులు

స్వైస్యులు డికోనుట

లండన్, మార్చి 25:— లిటి. జిల్లాలో నేనునకు స్వైస్యులు ఇతరస్థలముల డికోనరి. ఇతరస్థలములను ఒక పాములలోనుండ గా చుట్టచేసి వారిని తుపాకులతో గాల్చిరి. నేనునకు స్వైస్యులను నడిపించు కేసునేగాని గాల్చించిరి. ఒక ఇతరస్థలము, అరెస్టుచేసి, లిటిజిల్లాలో స్వైస్యులు లిటిషుగా పసిచేయుచున్నది.

మంత్రులు రాజీనామా ఆపుజేయుట

విప్లవ రాజకీయపరిస్థితులు ఈ స్వైస్యులకు ఉత్తమముగా ఉద్దేశముగా నుండుటచే మ్యూన్ గ్రామము డెయిలు అభిప్రాయమునకు పదిని ఇచ్చుట ముఖ్యమునని తెలియజేసిరి. ఇతర మంత్రులనుండ ఈ వాదనే ఆలంబించిరి.

స్వైస్యులనుండి పోలీసులు మరల జోబడిన ఉద్యోగులను పోలీసు ప్రవేశించుట కంగీకరించెద మని ప్రభుత్వమువారు క్రమముగా మామగ్రిగారి కళలు మొనరుటచే మంత్రులు రాజీనామా నిచ్చెద మని భయపెట్టిరి.

ట్రాంసమె

రాజాపరిపాలన స్థాపించెనది. సమ్మెసానుచునే యుండును.

మధ్యవర్తి పరిష్కారము

ట్రాంసమె రాజాపరిపాలన వ్యర్థమైనదని యిదిమా నకు వారం 1 కి 5 పిల్లలను జేరెననుటచే పొచ్చిచెదమనియు తిక్కిన మూడు పిల్లలను మధ్యవర్తి పరిష్కారము ననుసరించి ఇచ్చెదమనియు తెలియజేసిరి. యూనియను నాయకులు దీనిని నిరాకరిచిరి. ప్రభుత్వమువారి మైన సభను గావించిరేని ఆసభకు ఉద్దేశములను పోషించుననిరి.

యునైటెడ్ స్టేట్స్ చమురునష్టము

ఇంకొక 20 ఏండ్లవరకే వచ్చును

యునైటెడ్ స్టేట్స్ చమురు నష్టము ఇంగ్లండ్ గానాడుటకు మార్గము సరమునకు ఆ ముకాళ్యములను ఒక సుఖమునందుచు చిరి. ప్రస్తుతమున్న చమురు 20 ఏండ్లవరకే సులభము. ఇది అభివృద్ధిచెదచాత ఇతరజేయులమిద ఆధారపడవలసి కచ్చము. యుద్ధమునకును నష్టము అగిపోవును. అప్పుడు చిక్కలు ఒడంబడిచుచును. అందుచే నాకాళ్యము కనకు గా నునెంత చమురును ఇంగ్లండ్ బెర్లిన్లోననిచో కచ్చపడవలసి కచ్చమునది. ఉత్తరము గలగిరి.

ప్రపంచమునంతట విమానములను చట్టములకును బాంధవ్యమునకును మార్కెట్ గారు పొందుచుచే హావదగ్గర దిగవలసి కచ్చము. ప్రమాదము కల్గి బాంధవ్యమునకు.

మహాత్ముని సందర్శనము

వడికిననూలు తీసికొనిరండు

మహాత్ముని విజ్ఞప్తి

సోదర సోదరీమణులారా!

నన్ను చూడవచ్చువాని చూడరాగోరువానిని నేనిటుల వేడుకొనుచున్నాను.

“నన్ను చూచుటకు క్రస్తుత మెవ్వరును రావలదు, అంతేగా రాకుండజాలనివారు ప్రతిదినము సాయంకాలము 4-5 గంటలమధ్య దయచేసి రాగోరెడ” నని నే నదివరకే పత్రికలో ప్రకటించితిని. కాని దానిని చూడకయో చూచియు తమకోరికను మరలించుకొనలేకయో వేళిపోలు కేకుండ వెక్కిరించి వేళిగానివేళలలోనే నన్ను చూడ వచ్చుచున్నారు. అందువలన నాకుయిబ్బంది కలుగుచున్నది. నేను చేయగలిగినస్వల్పముగా చేశేవను జేయుటకు గూడ నభ్యంతరము కలుగుచున్నది.

నాకేపుడు దాగ్రము మిక్కిలి తక్కువగా నున్నది. ఉన్నంతవరకును చేశేవనకే వినియోగించవలెనని నేను కోరుచున్నాను. ముందువారము నుండి ఎగుయిండియా, నవజీవనపత్రికలకు మరల సంపాదకత్వమును వహింపగోరుచున్నాను. అందులకు నాకు సంపూర్ణమగు నేకాంతస్థితి అవసరము. పగలుతయు సోదర సోదరీమణుల సందర్శన సంభాషణాదులతోనే గడుపుచున్నచో నేను నడువగోరని రీతిని నేనాపత్రికలను నడువజాలనిపడ నగుదును.

నన్ను చూడవచ్చుటవలన నా సోదరసోదరీమణులకేమియును లాభముకలుగదు. వారికి నాపై గల ప్రేమ కిది దర్శనమని నే నెరుగుదును గాని యిది అతివ్యాప్తిదోషముగా పరిణమించుచున్నదను సంశయము నాకు కలుగుచున్నది. ప్రేమకుం దద్భుతశక్తిగలదు. ఆశక్తిని దేశోద్ధరణమునకు వినియోగించుట యుత్తమము గాని నన్నుచూచుట గాదు. నన్ను చూడవచ్చుటలో క్రయాణవ్యయములు మున్నగువాని కెంతి ధనము వ్యయమగునో ఆధనమును ఖద్దరువ్యాపకమున కొనంగిననెంతయో మేలుకలుగును.

నన్ను చూడవచ్చుటక్రింద వినియోగ మగు చున్న కాలమును (1) ఏకలుచేయుట, నూలువడకుట (2) ఖద్దరు వ్యాపకము (3) ఏకలుపనిని నూలు పనిని యీ రెండుకు నేర్పుట మున్నగుపనులను చేయుట క్రింద వినియోగించిన దేశమునకు ఘనమగుసేవ కాగలదు.

ఈరీతిగా చేసుజాలనివారును, నన్ను చూడరాకుండజాలనివారును సోమవారమునాడు తప్ప తక్కినరోజులలో సాయంకాలము 5-6 గంటల మధ్య రావచ్చును. అప్పుడైన నేనందరి నేక కలముననే చూడగలను గాని విడివిడిగా చూడజాలక పోవచ్చును.

నన్ను చూడవచ్చువారు తాము స్వయముగా వడికిననూలును కొనివచ్చి నా కిచ్చిన దానితో ఖద్దరుబట్టలను నేయించెదను. ఆధనమును ఖద్దరు వ్యాపకము క్రింద వినియోగించెదను.

సోదర సోదరీమణులారా! మీరీ నాప్రార్థనము నాలకించి అటులామిచెద రని నమ్మెదను. మీ రటుల చేసిన నేను కృతజ్ఞుడ నయ్యెదను. నాకాలమును దేశసేవకు వినియోగించవలగును.

మోహన్దాసు కే. గాంధీ

జూలై-1924 మార్చి 24 (వోయిసుఆఫ్ ఇండియా)

మహాత్మునకు స్వాగతము

బోర్షదు తాలూకా

ఉత్తమమైన ఏర్పాటు

ఈ తాలూకావాసి పూర్వజీవులను విధిచుట వారికి నేతయైనది. ప్రజలలో నుత్తేజము కలిగింది. వారు క్రమశిక్షిని ఏర్పాటులను చేసిరి. నిర్మాణవిధానమునందలి అన్నిభాగములను గూర్చియు చదువుగా పనిని ప్రారంభించి గ్రామములలో సత్కారాచారములను కట్టుచులు ప్రారంభింపబడినది. అవి మరల విశిష్టపడడంపై ఏకదీక్షతో కొనసాగింపబడినది. (ఇది చిన్న గ్రామమునను గూడ గ్రామసభలు లేవనబడినవి. మధ్యపాక్షము పూర్తిగా నవలీనమై నూలువడుటకు ఖద్దరు నేరకని విధిగా ప్రారంభించిరి. కేయరాజులలో బోర్షదు తాలూకా చాలావెనుకబడియున్నది మొన్నటివరకును తలచునుంటిమి. ఈ తాలూకా ప్రజలలో హెచ్చుమంది పటాశ్వాడిలు, ధారాల అడుగుగు నిశ్చరాదులు. వారిదివరకు ప్రజలు స్వాగతము లందు నున్నట్లే నుండిరి. అట్టివానికి ఆస్తిని కోరమును బోధించుట దుస్సాధ్యముగాని కల్లభాయి పట్టుచు, దొంగ సాహెబు గోపాల్దాసు కేకాయ గాట్ల యెన్నగుపడుదుగు నాయకులు పూనుకొనుటచే నత్యధి మలభసాధ్యమయ్యెను. పూర్వజీవుల పన్నులను ప్రజలలో కలిగిన మోత్రేషమును గ్రహించి చురుకుగా పనిచేయుటకు వలెటియును నిశ్చయించిరి.

వలంటీరుల కని

సత్కారాచారమునందే తాలూకాయందు వంతి. నాటికి సంఖ్యాబలకు వలంటీరులు నియమించిరి. వారపుటిసంఖ్యను పరిమేయించుచు యున్నారు. తాలూకాను పదిభాగములు (పెంటలు) గా విభజించి, ఒక్కొక్కభాగమున కొకవెద్ద వలంటీరును ఆతనికి లోబడి వెక్కిరించి వలంటీరులు నడుచుచు. వారాభాగములలో గ్రామము లన్నిటిలో గ్రామమున కొకవెద్ద చొప్పున పనిచేయించుచు. వలంటీరులకు పనులు నిర్ణయించుచును, వివాదాలను పరిష్కరించుట యాభిముఖ అదిగాక ప్రతియుటికిని కల్ల నూలువడుటపని కేర్పాటు అంతరించుచు నున్నది. సాక్షి కలము సభలనుచేసి ఆసభలలో పురాణములను చదివెదను. మధ్యపాక్షము కూడదనియు ఆస్పత్రిక యందుకాచునయు బోధించుచుండును. ఈరెండు పనులుములలోను ఆస్పత్రికాచుటలోనే అత్యుత్సాహము మేలుకలిగింది. చాల గ్రామములలో పంచాయతీ వారే తగవును తీర్చుచున్నారు. ఈతీర్పు కంగీకరించనివారు బోర్షదు సత్కారాచార కార్యాలయమువారికి అపీలు చేయవచ్చును. ఆచట ను (ప్రసిద్ధి వ్యాప్తి వాడు లాక సంఘముగా నేర్పడిన సలూ తీర్పుచేయుచుండును. మిక్కిలి చిట్క కేసులైనచో ఆభిము సాహెబు తాల్దీ కల్లభాజుపట్టు గార్లు పరిష్కరించెదరు.

ఫలితములు

వలంటీరులపై విధిమగు భారము మోపబడినను వారు చాలావేలసేవలుచేయుచున్నారని ప్రజలలో నున్న గొప్ప యుభయములను కనిపెట్టి వానిని తొలగించుటకు గట్టికృషి చేయుచున్నాం. ధారాల, భేడు వాడులవారిలో హెచ్చుమందికి నురాపాదముమోటు. వారికి ద్రోహవిరేధము చేయ. అందువలన నేను లభికము. అట్టివారిని మధ్యపాక్ష విచక్షులు గావించుటయందును వారికేసులను పంచాయతీలలో పరిష్కరించుటయందును వలంటీరులు గట్టికృషి చేయుచున్నారు. మధ్యపాక్షమును మాననట్లు కలుగజేసిన వారికి గట్టికేసు నేనుబడుచు గ్రామపంచాయతీలవారు కేసు నిలువముల గావించిరి. అందువలన చాల కల్లు సారాచారములు మూసినవి యుండినవి. ప్రజలు ప్రభుత్వవ్యాధిస్థానములకు వెళ్లుటయొనలేనిది. ఖద్దరు వాడుక చాల హెచ్చునది. నిర్బంధ కార్యక్రమము పూర్తిగా అంతరించినది. సాక్షి వాడుకచాలనిత్యగలవారిసంఖ్య కాలగమనము ప్రభువులగా చేర్చుచున్నారు. ఆస్పత్రికవిషయమునగూడ చాలపని జరుగుచున్నది. గాని అదిపూర్తిగా తొలగుటకేరకు చాలకాలము పట్టును.

ఈ ఫలితములను తెలుపు కరపత్రములను ముద్రించి సత్కారాచార్యాలయము వారు వానిని విరివిగా గ్రామములలో పంపి వెళ్లుచున్నాము.

న్యాయవాదుల బహిష్కరణము

ఈ ప్రచారమువలన న్యాయవాదులలో గూడ నూతనోత్సాహము కలిగింది. బోర్షదులో శేరికి నల్లవర్లకు రాంభాయి ఫకీర్బాయి పట్టు, కళింబాయి యూసూఫ్బాయి (కలభాయివల

మహాత్ముని సందర్శనము

బొంబాయిరాష్ట్రీయ విద్యార్థుల

ఉపాధ్యాయులును విద్యార్థులును జూహూకేగి

మహాత్ముని సందర్శించిరి

మహాత్ముని సందర్శించుట కనుమతి నొసంగిరెవరవని ముందుగా వాసి అరువదిమంది బొంబాయి రాష్ట్రీయ విద్యార్థులలోని ఘోషక విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులును యీ నెల 1వ తేదీని జూహూకేగిరి. మహాత్ముని ఆంధ్రానుగాయను వారికెదురే వీడ్కోలుకొచ్చిరి. వారు మొదట ప్రార్థనము చేసిరి. పిమ్మట ఖద్దరుపై వుండిన వీన నిశ్చాకశక్తియును ఆ చాత్యకుడిచి మహాత్ముని సందర్శించెను. (1) బట్టి పూలుడు (2) మట్టి ధూపాతిక, (3) కేము చిత్తు బాతములు బట్టి (4) పేటు ఏకలచాప (5) కలకలందాన (6) కరవాస పేటు (7) కర అలమని (8) కర పూసాపీతము (9) కర ఖాది లైలులబి (10) నిద్యార్థుల చేసిన ఏకులు (11) విద్యార్థులలో కడకలదీస నూలువడ దేన (వీని న్నిటిని విద్యార్థులలో నేతయారు చేసిరి.) వీని వారు మహాత్ముని సందర్శించిరి.

మహాత్ముని ప్రత్యుత్తరము

“మహాత్ముని చూచుటవలన నేడు నాకు చాల సంతకము కలిగినది. మీ బహుమానులకు కృతజ్ఞుడన. మీరిచ్చిన ఏకులవలన ఏకులచాపాలను నేను మెరుగే ఆ పనులకు మరల ప్రారంభించెదని మీరు నాకు భావము చేసివారిగుచున్నాడు. నేనాపనిజేయుచున్నపుడు, స్వతాభ్యము కడు గడు చేరవలెనున్నట్లే నాకు తోచుచుండును. నన నేనాపనిని మరల పిమ్మట ప్రారంభింప విలువట్లు నాకు సంపూర్ణాకోగ్యమును కల్గెనట్లే ప్రసాదించబడినది మీరందరును భగవంతుని ప్రార్థింపగోరెదను. నూలువడదల వలన నన్ను తా జన్మము కల్గెనట్లే తాగలదని మీకు గూడ నమ్మకము కలదని యే నేనుకలచెదను. అట్లులేన మీరుచూడ నూలువడుటయందేలేక. నిర్మాణకార్యక్రమమును ముడుచుకొని సాగించిచో మహాత్మునియొడు రక్తంబు సేవచేతును. లలితీగాకు పాడిన నరసింహమూర్తకతి విరచితమగు నేనుమరి మొందకనుకయేయుండును. అట్టి పాక్షిక నేనువల ఆర్థమును మొందకనుక నానుగాగ్రహించెదను. ప్రహించి క్రమకాలమునడచుకొనడలెను. అగేయులవారిని ఆశీర్వాదములకొనెను. నాకుమరి మిదివిద్యార్థులకు కచ్చిపుడు మీరు గానకళకు చాడుగా భ్యులపడలెను తెలిసితిని. నేను మరల మీలో కొందరు పాడిగాని నేనుకానునట్టియు నొసగ దానంతటి అభివృద్ధియొకను కలుగలేదు. నాకు సంపూర్ణాకోగ్యము కలిగిన పిమ్మట మరల మీపాతకాలకు కచ్చెదను. అప్పటికి మీరింకను అభివృద్ధినిగడించి పరీక్షింప కర్గలని నమ్మెదను. పరీక్షాస్థానా దిత్వ మింకనీ కాదని నే నెనుండును” అని మహాత్ముని నడిచెను. (బొంబాయి ప్రాంతము)

రాయలు ఇండియను నౌకాదళము

ఇంచికేపు సంఘసూచనలు

ఫిట్టి, మార్చి 26:— ఇండికేపు కమిటీవారి కే నూచలననుసరించి రాయలు ఇండియను మెరిండు బ్రూప్రసారము తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. అందుచే దక్షిణము “వేర్వేరి, కార్తూ బూప్ర” అనునూలు పెద్దనూలు కొంత కాలము నుండియు పరిశోధించి తీసికేయబడినది. త్వరలోనే వీనిని రెంటిని విక్రయించెదరని తెలియుచున్నది. (ఆగ్లి వె)

భయగార్ల సోదరి (2) యూసూఫ్బాయి వాటిభాయి పట్టు గార్లు ముగ్గురును పంచాయతీ సంఘముగా నేర్పడిరి. ప్రజలు ప్రభుత్వ వ్యాధిస్థానములను నిశ్చయించెను. ఈ పంచాయతీ ద్వారా లగవులను కరిష్కరించుటలెనని సత్కారాచార్య కార్యాలయము వారివారి యాప్తికముల ప్రకటించిరి.

“నిర్మాణ విధానా. కేసుల కన్నటిని పూర్తి చేసి మహాత్మునకు స్వాగతి మొనగ గోరెదను. ఆస్పత్రికానివారణము, ఖద్దరు నిర్మాణము, మధ్యపాక్షముల విధిపు కూలీని పద్ధతి పూర్తిగా తొలగించుట మున్నగు పనులను నే నేర్పుట వలన నే మహాత్ముని కధికముగా ఆనందము కలుగును” దర్పాకు సాహెబుగారిట్టి కల నొక విజ్ఞప్తి ప్రకటించిరి. (బాంబే ప్రాంతము)

నలులనే పడిపోయెను. యుద్ధమునందు జయించిన వారును ఓడినవారునుగూడ ఒక్కస్థితికే వచ్చిరి. ఇప్పు టికయినను రూరును వదలిపెట్టి, జర్మనీని కోల్పోన నిచ్చిన, నష్టపరిహారద్రవ్యము కొంతవరకయినను లభించును. పాంకేరుగా రింకను ససేమిరాయను చుండిరి. ఇటలి, ఇంగ్లాండు, మున్నగు మిత్రదేశములు దెలిపిన హితమునుగూడ, పాంకేరుగారు పెడ చెవిని బెట్టిరి. తమ పంతము సాగవలయునని, వీరు బట్టుబట్టిరి. బెల్జియము సయితము ప్రాన్సుతో నేకీ భవింపనిస్థితి యరుదెంచెను. పాంకేరుగారే ప్రాన్సు దాస్థినికంతకు కారకులయిరి. ఏదేశమయినను, విజయము గలుగుచున్నంతవరకు పాలకుని గౌరవించు చుండును. అతని పద్ధతులు అపజయము గాంచగనే నిండింప దొడంగును. దేశమునందు పాంకేరుగారి పద్ధతులపై అవిశ్వాసము పెరుగసాగెను. విజ సంధర్మములు ప్రాంచి క్రజలకు గోచరింపదొడంగెను. ఇంకను ఎంతకాలము ప్రతివ్యకారకు ప్రాకులాడుట? పాంకేరుగారి రాజీనామా మూలమున, ప్రాంచి పాలకుల మనస్సు మెత్తబడునేమో ముందుగాని తెలియదు. ప్రాంచివారి విజృంభణమువలన, ప్రపంచమున కొక క్రొత్తసత్యము బయల్పడినది. కేవల కశుబలమునే నమ్ముకుని జర్మనీ అధఃపతియైనది. ప్రాన్సుగూడ యిట్టిమార్గము నవలంబించి, భగ్న హనోరథ యైనది. పశుబలమునకన్న మిన్నయగు శక్తియొకటి గలదని, ప్రపంచము గుర్తించుట ముఖ్యము. అత్యంత అజ్ఞేయమైనది. శాంతిసఖ్యముల నది కాపాడగలుగును. ప్రపంచస్వార్థత్రైత్యక్షణ కిదియే మూలాధారము. దీనియొక్క మాహత్వమును గ్రహించుచో, లోకకళ్యాణము చేకూర గలదు. హిందూదేశమునుండి యిట్టియత్కృష్ట సందేశము బయలుదేరుచున్నది. పాంకేరుదేశీయుడు మహాత్మునకు వ్రాసిన లేఖలో “విశ్వమంతయు క్రమక్రమముగ నవ్యభారత సందేశమునే వినగోరు చున్నది ఈసందేశము మీదే. పెక్కు సంవత్సరములనుండి నేను భారతీయ మత తత్వ వాఙ్మయాదుల నభ్యసించుచున్నాను. భారతీయసిద్ధాంతములు విశ్వమానవకోటికి మహాపకార మొనరింపగలవను నమ్మకము నాకంతకంత కధికమగుచున్నది...ఎండిపోయిన మా నూతులను మరల భారతదేశము అమృతప్రసారములతో నింపగలుగును. వెరక నెకసారి కవిత్రతోయముల (క్రీస్తుద్వితీయదేశము) తో మా నూతులు పుష్కలముగ నిండి యుండెను గాని దానిని మేము పూర్తిగవదలివైచితిమి...మనకాలమునందీ సత్యమును క్రియలవలనను మాటలవలనను బాగుగ వెల్లడింపగలవారిలో మిమ్ము మించగల వారొక్కరుచుక్కలేరు. మానవకోటికి ప్రసాదించబడిన సత్యస్వరూపమంతయు, మీయందే మూర్తిమంతమై నాకు గోచరించుచున్నది” అని వివరింపబడెను. ఇట్టిసందేశము నొసగగలిగిన భారతవర్ష ముధన్యత జెందుచున్నది. భారతమాతృ గౌరవమును, ఆమెనయలగు భారతీయులు కాపాడెదరు గాక!

మహాత్ముని యాందోళనము

మహాత్ముడు త్వరితముగ స్వస్థగించుట ఎంత యవసరమో దెలుపనక్కరలేదు. అన్ని పక్షముల వారును, మహాత్ముడు మరల నాయకత్వమునహింప వలెనని గోరుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్ష నాయకులు గూడ భావిక ర్తవ్యమును కనుగొనుటకు మహాత్మునితో సంప్రతింపబోవుచున్నారు. మహాత్ముని కింక ను బలము గలుగ లేదు. నెమ్మదిగాని, యభివృద్ధి గనుపింపదు. ప్రజలెంత యాతురకడుచున్నను, ప్రకృతి సూత్రముల నతిక్రమించుట దుర్లభము. అందుచే తమను అనవసరముగ సందర్శించి విశ్రాంతి

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని పుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇదివఱకు	చందాలు
10013 4-1	
తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము బందరువారు ప్రచురించిన	
లీప్టుప్రకారం	246-5-6
నల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసువారు ప్రచురించిన	
లీప్టుప్రకారం	40-0-0
శ్రీయూత బెజవాడ సుందరరామి	
రెడ్డిగారు, నల్లూరు	116-0-0
దక్షిణలనంతపురమండల శాశీయోజన సంఘము పెనుగొండ వాగ్దానములు	350-0-0
దండు వెంకట్రామరాజుగారు	20-0-0
దండు సూర్యనారాయణరాజుగారు	15-0-0
దండు వెంకట్రాజుగారు	10-0-0
దండు వెంకటనరసింహరాజుగారు	3-0-0
దండు వెంకట్రామరాజుగారు	1-0-0
పోతుకుబ్బి బాపన్న శాస్త్రిగారు	
వివాహకట్నము	4-0-0
మొత్తము	10779 9 7

ఇదివఱకు	చందాలు
4719-4-9	
గంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము	
కార్యదర్శివారా	82-2-0
చీరాలనుండి డాటుకూరి రా వేంకటేశ్వర్లు	
గారిద్వారా	100-0-0
పెనుగొండనుండి కల్లూరు సుబ్బరావు	
గారిద్వారా	100-0-0
టి. ఎస్. శ్రీనివాసరావుగారు, మేనేజరు	
హైస్కూలు తిరునాడి	10-0-0
సోదరుడు	1-0-0
మొత్తము	5012-6-9

తికి భంగము కలిగింపవలదని, మహాత్ముడు ప్రజలను ప్రార్థించుచున్నాడు. యంగుళిండియా, నవ జీవను పత్రికలను మరల నడుపుటకు, గాంధీ మహాత్ముడు దృఢుడు. మహాత్ముని సందేశము లికమీద త్వరితముగ వెలువడుచుండును. ఇట్టి కార్యమును సలుపుటకు మహాత్మునికి తగిన విశ్రాంతి నొసగవలయును. దేశనాయకు లందరకు, శరీరారోగ్యము తిన్నగ లేకుండుట, మిగుల విచారకరము. లేనియెడల, వారి సేవాలాభము బడయుటకు దేశమనకెక్కడు వీలుండును. లజపతిరాయి గారు విశ్రాంతిగొరకు ఇంగ్లాండుకు బోవుచున్నారు. మోకతాలీగారు జబ్బుతో బడియున్నారు. ఇంకను పలువురు నాయకులు సరియగు నారోగ్యమును లేక యిబ్బందిపడుచున్నారు. దేశసేవకు శరీరారోగ్యముగూడ ముఖ్యమని గ్రహించి, దానిని కాపాడు కొనుట ఎల్లరకు ముఖ్యమగుచున్నది. తమనుదర్శించుటకై కుతూహలముజూపుటకంటె, ప్రజలుకద్దరునిర్మాణమునకు వారి కాలమును వినియోగింపవలయునని మహాత్ముడొసగిన హితము, అమూల్య మయిన దనుటకు సందియము లేదు. మహాత్ముడు గూడ మరల రాటుము నెప్పుడు దిప్పుదునా యని ఆందోళన పడుచున్నాడు. బొంబాయి రాష్ట్రీయ సభా విద్యార్థులతోను ఉపాధ్యాయులతోను ముచ్చటించుచు, రాటుమును త్వలో దిప్పుటకు తమకు శక్తి గలుగునటుల భగవంతుని ప్రార్థింపుడని మహాత్ముడు గోరుట జూడ, అతనికి కద్దరుపై నెట్టి ప్రజల విశ్వాసముగలదో గ్రహింపవచ్చును. రాటుమును దిప్పుకొలదియు, స్వరాజ్యము చేరువకు వచ్చుచున్నటుల తమకు దోచువని, మహాత్ముడు పలికెను. అట్టి విశ్వాసము ప్రజల నెల్లర నావహించునేని, కద్దరు నిర్మాణ మతి త్వరితముగ బూర్తియగును. స్వరాజ్య సిద్ధికి సులభమార్గ మేర్పడును. ప్రస్తుతసమయ

మన, మహాత్ముని సందేశము నెల్ల రనుసరించుచు, తమతమ విధ్యుక్తధర్మమును నిర్వహించుచుండుట ముఖ్యము. అందుకుమార్గగ నితరవిధముల ప్రొద్దుబుచ్చుచో, శాతీయనిర్మాణమును, స్వరాజ్యసిద్ధియు దూరము జనుట నిశ్చయము. మహాత్ముని మానసము, ప్రజల కార్యక్షీణవలననే సంతృప్తి జెందగలదు. ప్రజలు కార్యపరతంత్రులగు కొలదియు, మహాత్ముని కరీరము త్వరితముగ స్వస్థత గాంచుచుండును. లోపమెవరిది?

స్వరాజ్యపక్షమువారవలంబించుచున్న కద్దరి, బ్రిటిషు లే బరు స్నేహితులపట్ల విశ్వాసద్రోహమును సూచించుచున్నదని, న్యూ స్టేట్సుమెనుపత్రిక మందలించుచున్నది. కాని విశ్వాసద్రోహమును గావించినవారు లేబరుపక్షమువారుగా రా?ముందోక రీతిగ వాగ్దానము జేసి, పిమ్మట వాగ్దానభంగము గావించుట, లేబరుపక్షమువారికి దగునా? హిందూ దేశము త్వరలో స్వపరిపాలనము ననుభవింపవలెనని లేబరుపక్షమువారు గోరుచున్నటుల, న్యూ స్టేట్సుమెనుపత్రిక అభయమొనగుచున్నది. అటు లగుచో, వారికోర్కె కార్యరూపము దాల్చవలయును. ఆచరణలోనికి రానికోర్కెలవలన ప్రయోజన మేముండును? లేబరుపక్షభ్రష్టుమారు ఉపేక్ష వహించి యూంకుంసుటయగాక, ప్రజాశయముల కట్ల విరుద్ధాభిప్రాయముల బ్రకటించి, దేశమునందు మర్రిత నిరాశను బుట్టించుచున్నపుడు, దేశమెటుల మెలగవలయును? చేతుల ముడిచికొని కూర్చుండుట పాపియగునా? సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై పాటుపడ నక్కరలేదా? ఇటుల పాటుబడుటనేరమగునా? ప్రస్తుత దుస్థితికి కారకులు లేబరుపక్షమువారుగాని స్వరాజ్య పక్షమువారుగాదు. రాండుచిలిలు సమావేశమును సయితము అంగీకరింపక, లేబరుపక్షమువారు సహకారవాదుల కడపటి యాశల సంతరింపజేసిరి.

స్థానిక వార్తలు

మదరాసు కానసభ:—మదరాసు కానసభలోని ఛేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ వారిచే నెమ్మకొనబడిన ఆర్డరు లీడర్ గారి రాజీనామా సంగీకరింపబడుటచే ఆస్థానమునకు వేరొకరిని జూను 1 వ తేదీలోపున యెమ్మకొనవలెనని గవర్నరుగారు దెలుపుచున్నారు.

ఎల్. ఎం. పి. పరీక్షలు:—నైపుణ్యశాలలో ఎల్. ఎం. పి. విద్యార్థులందరి ఆర్యసంకల్పంపు ప్రారంభము యిది వరకు పట్టికయిన పల్లివ చోటులో జరుగుచుండెడిది. ఇప్పుడా పరీక్షలు మెడికల్ కాలేజీ వందరకనందు జరుగునని ఎమ్మెయి నకు జోషివారు ప్రకటించుచున్నారు.

కాన్వేషనకు భర్తీలు:—మదరాసు ఛేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ వారిచే కాన్వేషనకు భర్తీ కొనబడిన ఆర్. లీగరు రాజీ నివృత్తుచే ఆయన స్థానీ యెమ్మకొనబడు సభ్యుని నామ మును గవర్నరుమెంటువారి ఏప్రిల్ 25 వ తేదీలోపుగా వెలువ కలెని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

స్టేట్ కౌన్సిలు సభ్యుల భారీ:—స్టేట్ కౌన్సిలు సభ్యు లిగా మదరాసు మహావ్యవస్థానియాలజర్నలుచే నెమ్మకొన బడిన భా. బి. ఆర్. అవత్యుడు కింది మరకయారగారు చని పోయినందున ఆయన స్థానే వేరొకని మే 10 వ తేదీలో పునః యెమ్మకొనవలెనని గవర్నరు జరలుగారు కోరుచున్నారు.

భగవద్గీతోపన్యాసము:—శ్రీ. కేశవస్వామిం దిరసాధుసంఘమువారి యాజమాన్యమున తవ్వందిభవమునందు (వెంబూరు) 25-26 మంగళవారమురాత్రి 8 గంటలకు శ్రీ యంత ఎం. పీ. రాసామి భాగవతులకావలన భగవద్గీతా భక్తి యోగములని సాధారణోపాజంబులను గూర్చి ముఖ్యతైలిని ఆంధ్రభాషయందు వచనమిచ్చిరి.

మాయవరం మిరాసిదారుల సభ:—మాయ వరములో జరుగుచున్న తంజావూరు జిల్లా మిరాసీదారుల సమా వేశమునకు ప్రభుత్వమువారివలన యిట్టియాంక ముండదనియు, శ్రీమతులు ఎస్. సత్యమ్మమ్మ, ఎస్. మత్తమ్మ మొదలి యార సి. బి. వెంకటరమణశర్మగారు, ఎం. ఆర్. సేతు రత్నమ్మయ్యగారు, కళ్యాణమణిభో, విశ్వభాషదారు, సి. ఆర్. శైలగార్లగూడ బోయెవనియై దెలియుచున్నది.

రాకపోకలు:—వెంకటగిరి రాజాగారు నేటి ఉప యం బొంబాయి మెయింట్లో చెప్పిపురి విచ్చేసిరి. ది. బి. ఎం. కృష్ణను నాయకుగారు నేటి ఉదయం విచ్చేసిరి. నిన్న రాత్రి, మైసూరు రాజకమార్తెగారు మైసూరునకు కృష్ణమ్మగారు గోదావరికి, ది. బి. వెంకటరత్నం నాయకు గారు పితాపురమునకు, బోయిరి.

సాల్పుకాఖ ఉద్యోగములు:—హెచ్. పి. నెంటు వ్లేరు బెల్లిగారిని, 2 వ గ్రేడు, అసిస్టెంటు సాల్పుమిషనరుగా బర్మోర్ డివిజనునందు నియమించిరి. ఎ. ఇ. హరిజంటు గారిని 2 వ గ్రేడు అసిస్టెంటు డివి జనుగా వాల్తేరు డివిజనునందు నియమించిరి. భా. బి. మహమ్మదు సాదుకు అలీగారి నెల్లూరు డివి జను, 2 వ గ్రేడు అసిస్టెంటు కమిషనరుగా నియమించిరి.

మదరాసు వార్షికచరిత్ర 1924 (ఇయరుబుక్) మదరాసు వార్షికచరిత్ర 1924 సం. గ్రంథము ఏప్రిల్ మాసములో ప్రకటింపబడుతుండు చెప్పవపురిని నిరసించు చున్న ఉఖ్యులనామములు, వారివిలాసములతోగూడ ప్రక టించుటకు నిశ్చయింపబడిన గావు ముఖ్యోద్యోగు లందరు తమ తమ నామములను నిరసించు గృహముల విలాసములను గ్రంథమున ప్రకటించుచు 'కంవలె' గారికి; పోర్టునెంటు బార్డికి, ఏప్రిల్ 2 వ తేదీలోపుగా పంపవలెనని ప్రకటించుచు గోరుచున్నారు.

నైనిక కార్యదర్శి డిప్టీ, మార్చి 25:—బద్దనగారు కొంతకాలము సెలవు మీద వెళ్తుండుటచే ప్రస్తుతా దివ్యుల కార్యదర్శిగనున్న హెచ్. ఆర్. జె. వి. పి. ఎస్. గారు నైనిక కార్యదర్శిగ పనిచేయును. (ఆ. వె)

మదరాసు కాన్వేషన

తుదిబడ్డెలు సమావేశము

1924-25 సం. ర బడ్డెలును సవరింపబడిన ప్రకారము ఆ మోదింపబడు నిన్ను సాక్షులకాలము 5-45 గంటలకు కాన్వేషనే కను సమావేశము రిపును భవనమునందు జరిగెను. 2. తిరుమలె పి. లీగారు అగ్రాసాధిపత్యము వహించిరి. కమిషనరు జి. జి. బోగుగారును హాజరయిండిరి. సభ 5-15 గంటలకే ప్రారంభ ముగావలసియుండినను నియమితసంఖ్యకులకు సభ్యులు 5.45 వరకును రాత్రి 8. అప్పటికిని సరిగా 15 మందిమాత్రమే హాజరై- వెంకట రెదెన్యూ వివయామై ఆలోచింపబడిన. ఆ సభ్యులు గ వచిన సందర్భము వందవలెనే 150 కి 180 వరకును నుండవలె నని ఆర్. ఎదనగోపాలనాయకుగారు ఉపపాదించిరి. క్రొత్తకాళ మెదలార్థులగారు ఆమోదిందిరి. ఆ యుపపాదక లంగిరింప బడిన.

తై నెమ్మల క్రి. ద రూ 20, 000 లను కింగ్డంవలెనని ఆర్ మదనగోపాల నాయకు గా ఉపపాదించిరి. పాటు, సేతుక, య న్న గువానితుండు తై నెమ్మలను తగ్గి:పవలెనని ఆయన కోరెను. ఎస్. గోపాల శైలిగారు ఆమోదింపగా అంగీకరింపబడిన

నైకాపేట మునిసిపాలిటీలో అగ్రేయు వివయామై ఇమ్మ సామ్మయ్యగార్ని విచారణ చేయవలెనని సామి వెంకటాచలం శైలిగారుకోరి. తరువాత రెదెన్యూలోని మిగిలిన భాగములను క్షయమును బడ్డెలు సమావేశములందు సవరింపబడిన ప్రకారము అంగీకరింపబడిన.

మోటూరుజమ్మల ప్రస్తుతము నగరమునకు వెన్మిగలవని ఒకసభ్యు వడుగగా 55 గలవని ఒకసభ్యుడు ప్రస్తుత్యమిచ్చెను. 15 మనుష్యులు ఇంకను ఎక్కువవడెదని తీసికొనబోవు బ న్ముల తై నెమ్మ రూ 200 ల నుండి 150 లకును 15 మనుష్యుల కు తక్కువ 7 మనుష్యులకు ఎక్కువ తీసికొనబోవు వానికి రూ 150 లనుండి రూ 100 లకు 7 గురు మనుష్యులకు తక్కువ 8 గురు మనుష్యుల కెక్కువ తీసికొనబోవుచున్నట్లు రూ 75 ల నుండి రూ 50 లకు కింగ్డంవలెనని జి. మందరరావు నాయకు గారు ఉపపాదించిరి. ఉపపాదన అంగీకరింపబడిన.

బడ్డెలుచర్య నుగియుగానే డాక్టరు మహమ్మదుకున్నా ను సాహెబు గారు ఆ సభ్యును సవరణ నూచనలను గూర్చి మాటలాడిరి.

పన్నును 100 కి 1/2 వరకును కింగ్డంవలెనని గవర్నర ప్రకారము రిగ్నామున ప్రకటనలను అలీగ్నాము ఓడి పోయిన. ఆ సభ్యును సవరించు వివయామై వెంకటరత్నం 10 సంవత్సరముల కోమారు చేజవలెనని ఇదివరలో మనము తీర్మానించి కమిషనరు ఆయనలో కెట్టవలెనని నేను కోరుచు న్నాను. ఆ సభ్యుల సందర్భమున వెంకటరత్నం కమ్మ ది ప్రతి యింటియజమానిని తెలుపుచుని కోరికయేవల ఆదరను పంపుచు. తామే ఫారములను బంతువులు ఎవరును అంద్రత్రి అంకెలను చేయరు. వానినిబట్టి పన్నును నిర్ణయించు కోవలెన్. మాటిమాటికి సవరించవలెనని మునుకొనియెదల ప్రజలకు లా భకరముగ నుండునని ఉన్నాను సాహెబుగారు చెప్పిరి.

10 సంవత్సరములకోమారు సవరించు ఇంకను పన్ను ను 100 కి 1/2 వరకును కింగ్డంవలె కాన్వేషనకును పన్నును గలుగుననియు 10 సంవత్సరముల కోమారు సవరించు చుండిన దానిననియు మదనగోపాల నాయకుగారు చెప్పిరి.

డాక్టరు ఉన్నాను సాహెబుగారి నూచనప్రకారము ఇడ్డయజమానుల ఆస్తిఫారములను ని వీ వంపవన్నకారిని (సా నీహ్యులు చేయరాదని సామి వే. కటాచలం శైలిగారు చెప్పిరి.

బడ్డెలును నెమ్మదిగ ఆమోదింప చేసినందులకు డాక్టరు రామకామతుగారు అభ్యుతని కమిషనరు రేటువేయ్యయవ పన్నుతాము ఎలిగనవరి యర్జీబలను న్యాయముగ పరిష్కరిం చు చుండవలెనని కోరిరి.

అంతటితో సభ ముగిసెను.

హిందూయునలీ శరణాలయ వార్షికోత్స వము:—28-3-1924 శుక్రవారం సాంకృతికం 8 గంటలకు సాంకృతిక మహాసంఘ వి. పి. వి. ఎల్. హైదర్‌నగర్ జలాలరాశ్రీ, సి. ముబ్బరామశ్యగారి సతివణితుకు శ్రీమతి చెంగల్య రత్నమ్మగారి యధిపత్యమున జరుగెను:— కార్యక్రమము:—1. దైవప్రార్థన. 2. గానము, 3. అగ్రాసాధి పురారి ఉపన్యాసము, 4. ఉపన్యాసములు, ఆంధ్ర, తమిళ, అంగ్లములందు జరుగున. 5. కరణాలకు బాలికల సంభాషణ. 6. కార్యకర్తల పోర్టు చదువులు. 7. వీణావాద్యము. 8. మంగళము ఇంచులకు శ్రీరెల్లం విచ్చెను ప్రార్థకులు. జి. యామినీపూర్ణ తిలకమ్మ, కార్యదర్శిని.

పోర్టు నెంటుజూరి గెజెటు

(మార్చి 25, 1924)

పల్లివ కాఖ జి. ఆర్. ఎఫ్. టాటనుహాముగారిని తాత్కాలికముగ డివ్యుటీ సెక్రటరీగా నియమించిరి. మార్చి 1 వ తేదీనుండి నియ మించిరి.

ఎస్. వి. రామమూర్తి వి. పి. ఎస్. గారిని కర్నూలు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగా నియమించిరి.

జి. డబ్లియం. వెల్లుగారిని బర్మోజిల్లా కలెక్టరుగా నియ మించిరి.

రామబహదూరు యం. రామారావుగారిని, చిత్తూరుజిల్లా కలెక్టరుగా నియమించిరి.

ఎఫ్. డబ్ల్యు. పీ. వర్మ గారిని కృష్ణజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగా నియమించిరి.

డబ్ల్యు. న్యాయకాముగారిని కృష్ణజిల్లా జాయింటు మేజిస్ట్రే టుగా నియమించిరి.

ఎ. సి. మావెల్లుగారిని వికాఖపట్నం జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగా పార్వతీపురం ఏజెన్సీ డివిజనుకు మార్చిరి.

ఎస్. ఎ. వెంకటరామనుగారిని పార్వతీపురమునుండి విజ యనగరం డివిజను జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగా మార్చిరి.

మరేవిమయును

కెప్టను ఎ. సారలుగారిని బర్మోలో క్రిస్టుచర్చి త్రేటస్ట్రీగా నియమించిరి.

సి. ఇ. జి. గారిని, బర్మోలో హాల్ ట్రెసిటీ ఛర్చి త్రేటస్ట్రీగా నియమించిరి.

ఆర్థికకాఖ

బి. సి. దత్తుగారిని, మదరాసు అసిస్టెంటు అక్సాం- టెంటు జనరలుగా ఫిబ్రవరి 18 వ తేదీనుండి నియమించిరి.

లా కా ఖ

మదరాసునగరములోని కారాగారములకు ఈ దిగువ వారిని అధికారేతర ప్రేక్షకులుగా నియమించిరి:—భా. బి. అల్లు లంకెరెమసాహెబుభూషి గారు, ది. బి. గోవిందరామ చతుర్వజదాసుగారు. బి. ఎ. బి. కె. లక్ష్మణునుచెల్లెగారు. డబ్ల్యు. ఎఫ్. పన్నగారిని, బర్మో సెంట్రల్ జయలు నూపర్నెంటుగా నియమించిరి. వీరినే ఏప్రిల్ 4 వ తేదీ నుండి అల్లపురం జయలు చూపర్నెంటుగా నియమించిరి.

కా స న స భ

ప్రాంతనాయకు వి. పి. ఎస్. గారిని గవర్నరుగారు మదరాసు కానసభ్యునిగా నియమించుచున్నారు.

అర్థి వృద్ధి కాఖ

గౌ. న్యా. ఇ. హెచ్. వాల్సుగారిని మదరాసు విక్టో రియాటెక్నికలు ఇన్స్టిట్యూటు అధ్యక్షునిగను, జె. గౌ. గా రిని ప్రభుత్వ భ్యునిగను నియమించిరి.

స్థానికస్వపరిపాలనకాఖ

సి. ఆర్. మురుగేసనుగారిని మదరాసు పిచ్చియానుప్రతికి అధికారేతర ప్రేక్షకునిగా నియమించిరి.

తెన. హెచ్. డబ్ల్యు. వై.టుగారిని, రాజా నంద్యాల ఓ బలపతిరాజులుంగారిని, కడపజిల్లా బోర్డుభ్యులుగా నియ మించిరి.

హెచ్. జి. రెయిలీగారిని, మదరాసు నగరనిర్మాణ సంఘాధ్యక్షునిగను ప్రెస్టీగను నియమించిరి.

అనంతపురం జిల్లాలోని ఎల్లనూరుగ్రామ యూనియను ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుండి యూనియనుగా గణించబడదని జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడు ప్రకటించుచున్నాడు. గుంటూరు తాలూకాబోర్డునుండి జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా నిదినవవారు ఎన్నుకొనబడిరి. గురువై వెంకటప్పయ్యగారు; పోసాని ప్రకాశరావుగారు; పాటిపండ్ల సీతారామయ్యగారు; గంటుపల్లి వెంకటప్పయ్యగారు.

బెజవాడ పురపాలక సంఘమున ఉపాధ్యక్షులుగా కె. పూర్ణానందం పంతులుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

వి ద్యా కా ఖ

సి. కున్నీ రామను గారు ఆర్థగదేవిను, నెలపుకాలముయి లాకాలేజీ ప్రిన్సిపాలు గా నియమింపబడిరి.

న్యాయ కా ఖ

ప్రాన్సినుపెన్సి విల్లును, లా అట్టర్సీ, ఆఫీషియలుడ అసిస్టిగారికి గౌ. పుపుజిన్మగారు, మార్చి 14 వ తేదీ మేద లు ఏప్రిల్ 28 వ తేదీవరకు సెలవొసంగిరి. ఆయనస్థానే, కాలి టను సిడ్నీ స్మితు బారిష్టరుగారిని నియమించిరి.

వై ద్య కా ఖ

డి. కనకాశభమను సివిలుఅసిస్టెంటుజర్జునుగా రిని, రాయపురం ఆసుపత్రియిండి, మెడికలుకాలేజీ సర్జరీ ప్రా. థె సమవద్ద అసిస్టెంటుగా మార్చిరి.

శ్రీలవణానందస్వామి

మధ్యపానము నెట్లు వదలగలము?

ఈవిషయమును బట్టి యీస్వామి 25 వ తేదీ సాయంత్రము తనస్థిమనసుతో నువ్వనించెను. ఆనభయ కష్టము నింజకరు (ఇ. ఆర్. సి. ఎస్) గారభ్యుత్తుత పహించిరి. ఈతేదీ మాన మధ్యపాన మనాదిగా నున్నది. తేదీకులలో మధ్య పాన యామగు ప్రస్తావన హెచ్చుగా నున్నది. శ్రీరామనికాలము ననుబట్టికాలమునకు మధ్యపానము నిషేధింపబడి నిరోధింపబడినది.

ప్రపంచమున దంకటను మధ్యపాన నిషేధించువారును ఆస్వాదించువారునుగాద కలరుగానీ దానిని నిర్మూలించటం ఆసాధ్యమగుచున్నది. మధ్యపాన మధికమైనకొలదియు అపరమముగాద నిధిమగుచుండును. అలసటను తొలగించుట, మానసికకల్మషము వికసింపజేయుట, దుఃఖమును మరలజేయుట మున్నగు నుద్దేశములతో మొదట కొద్దికొద్దిగా మధ్యపానమును ప్రారంభించెదరు. చాలమంది అజీర్తివారలమునకు ప్రారంభించెదరు. పాన మధికమైనకొలదియు రక్తవ్యాధులు చెడును.

ఈ వ్యవహారము లక్షణోదకము నుంచి విరుగుదు. ఈవ్యవహారము గల వృద్ధులు ఉత్పన్నమైన (తామలవలన రక్తము పుంజుకుచును. విశాకాపట దూరమగును. అద్భుతమగు వికారం కలుగును. త్రాగుదు ముదిరివారు ఒకటంబున తేదీనిర్వహించి ఒక విల్పిగరికెను ఉత్పన్నుండను వేసి (తాగినవో నప్పటికా) ధిమత్వము. భిక్షు మిక్కిలి హెచ్చుగ నున్నవారిలైనవిల్పల ఉత్పన్నమైన (తాగినవో మధ్యపానము అహుకొద్దిగా త్రాగినంతవేళ్ళపై ప్రక్షాళనము. క్రమముగ వాక్యవసరము ప్రార్థిగా తొలగిపోవును.

ట్యాన్సును చేయవలసినపని వేరుగా నున్నది. పొగవట్టులను కాట్టుటవలన ట్యాన్సుకు చాల పోషణగా నుండును. కాని లక్షణోదకమును ముఖ్యరంధ్రములతో పిల్చి నోటితో కదలుటవలన సంకలంబున మేజులగును. పానము పిల్చు అలవాటుగాద తొలగించు. నిరోధించు మంచి మితమేగాని అది శరీరమును బలపరచు గాకం మను. కల్ల మందుగాదనట్టిదే. కల్లమందు వాడుకగలవారిచే లక్షణోదకమును ప్రాచీనంగా 10 కులములను తినువారు ఒక్కకులముతో చే తనిరినొందు నిధికి కాగలిగిరి.

మధ్యపానములన ప్రాప్తమైన వేదములకు రెండింటి కినిగాద పాన కలిగినది. అంగ్లేయుల సారాలమునకు ఈపాన గుండ్రములను ఆస్థిలియూ వాతులతరించి పోయెను దాన్నిగాద మనకు తెలిపిరి. మనదేశములో (యంగ్లిష్ అమల్దారులకు) మధ్యపానాభ్యాసముగల యువోత్సవలకు హింస చేయుటయు దానకై హెచ్చుగానుండును. ఇర్లాండ్ మద్యములో విషమును కలిపినదను వాస్తవ తెలియుటవలన నుప్పొంగి ఉద్యోగులు తప్పదాగి మైదరతి జలియనువాలాబాగులో దారుణ హత్యల నొనరించిరి. లాయడు బార్నిగారుగాద మధ్యపాన మైకములో నుండినట్టిదే (స్టీలు (ఫేబు) ఉత్పన్నుడై ప్రసంగమును చేసెయుండురు. "అయిన బదులు చెప్పతేబోయెను. గాని అతని కత్తుమున నికోకరు వాదించినపుడు లాయడు బార్నిగారు అంగీకారనూచకముగ నెఱుపెను." అని రైటరు చువట రెండు వార్త సంపెను.

వి. సి. ఎస్. కాఖవాతు హిందూసంస్థానమున పెన్ను ముగవంటివారని లాయడు బార్నిగారు చెప్పెయిండివో భారతీయులకు సంకల్పి కలిగియుండును. మానవసంఘము చైతన్యము గల ఆకృతిగాని జీవర హిత్వము గు యంత్రము కాదు. భావతేజో కేళి యులు సానుభూతిని చూపు యువోత్సవలనుకోరెదరు గాని హత్యలను చేయు యువోత్సవలను కోరరు. అంగ్లేయులు మధ్యపానమును మాని లక్షణోదకపానమును ప్రాకరించినవో వారికి భారతీయులకుట సానుభూతి అధికము కాగలదు. మధ్యపానమును భూమిపానమును నిరోధించి నే గాని ప్రపంచమునకు పోషణము కలుగదు. గౌరవముద్ధుడు, ఏతుక్తి, జవరలు బూతు గార్లు మంటివారు వేదకొలది కష్టమలిపుడు ప్రపంచమున నిజీనీవచేయుట ముఖ్యసంఘముగ నున్నది. హిందువులు నిరాశచెంతక ఉత్పన్నమైన (త్రాచిమ పోషకులను మిత్ర భావముతో చూచుచు వారిముక్తికి ముఖ్య సాధనములగు వీనిని వారికి బాగుగా బోధింపవలెను. మధ్యపానముపాన నిరోధము కలిగిననేగాని ప్రపంచమునకు కలై కలుగదు" అని స్వామి నుడిచెను.

"నేను స్వామికి వందనము లర్పించుచున్నాను. ఈ ఉపన్యాసమునందు నేను వారితో ప్రార్థిగా చేకరించుకొనకపోయినను ఇది ప్రత్యేక కమన్యముగాన వీనినిసూచి ఇంకను బాగుగా పరిశోధనలు జరుగవలెనని యుక్త్యకొందును. అన్నివేళలకల గ్రును వానికాక్షాంతమునకు లక్షణోదకము లభించుట కష్టమని మూలము యోచించుచున్నాను" అభ్యుత్తుతు నుడిచెను. అతటితో కథ ముగిసినది గణిత కంపెనీవారు మాకు ప్రాసెరి.

బోల్లివికు కేసు

25 వ తేదీ విచారణ

లాహోరు సి. వి. డి నలుయిన స్పెక్టరు జుర్రాఫుంజహాదో ప్రాగారు కొన్ని శేఖరుల దొరకనమునకు పంపిరి పని చెప్పెను.

కొన్ని శేఖరుల వంశభావలో కాగా వానిని అంగ్లభాషలోనికి తర్జుమాచేసి యిచ్చిరినది వంశ గాత్ర ప్రభుత్వము (టాను లేటరు ఎల్. డి. కామగారు చెప్పెను.

ఫిర్యాదీలును వారి సాక్షులను కోర్టులో రహస్యసంభాషణలుచేయుట అక్రమమని దండగారు నుడిచిరి.

కామగారు మరొకరి శేఖరుల దాఖలుచేసెను. 1922 డిసెంబరు 12 వ తేదీగల హిందూపత్రికను గూడ కామగారు దాఖలుచేసెను. కాంగ్రెసువారి కర్తవ్యమును నిర్ణయించుచు సింగరజేలుగారు (వాసిరేఖ అపత్రికలో ప్రకటించబడినది. 1928 ఫిర్యాదీలు ఒకటవ తేదీ అద్వాన్సుగాడ్ల పత్రిక (కామగారు పత్రికలలో నోటి) ను గూడ కామగారు దాఖలుచేసెను. హిందూపత్రికలో ప్రకటించబడిన సింగరజేలుగారి శేఖరులను ముఖ్యము అద్వాన్సు గాడ్లలో గూడ ప్రకటించబడినది. 14-12-22 10-11-28 80-12-23 తేదీలుగల యింటరికేసు నలు (నెను కరస్పాండెన్సు మూడుసంవికలుగూడ (ఇది కమ్యునిస్టు యింటర్వ్యూచువారి ముఖ్యపత్రిక) కామగారు దాఖలు చేసెను. "భారతదేశములో ముఖ్యమంత్రి అహ్మదములను పశువా ఒకరుమూత్రమే కథకు వచ్చిరి. ఇతరదేశములవారు హెచ్చు మండిపెట్టిరి. ఇంటర్వ్యూచువారు కాంగ్రెసు మహాసభ జరిగినది. కార్యసంఘము సభ్యుల హెచ్చించబడినది. భారత ప్రతిభకి ఓటు అభికార మిచ్చబడినది. కార్యసంఘములో గూడ నతనికి ఓటు అభికార మిచ్చబడినది. 1922 సంవత్సరాంతమున జరిగిన యింటర్వ్యూచువారు సభకు రాయగారు గూడ వచ్చెను. మొదటికోజు దాఖలుచేయించిన రెండు శేఖరుల సంతకములు చేసిన కానిన కాల్లోగా కిద్దరును కార్యసంఘసభ్యులు" అని అపత్రికలో ప్రకటించబడినది. "ఈ ఎవమందుగురు ముద్దాయాలకేగాక మరి ముప్పదిమందికి గూడ సీట్లతో ప్రత్యక్షముగనో హోతుముగనో సంబంధముగలదు. వారిలో కొందరికి ముద్దాయాలును ముద్దాయాలకు వారిలో కొందరును శేఖరుల ప్రాసెరి. మరి 25 మందికి గూడ తహశీ సంబంధ మున్నటుల కనుబడుచున్నదని కామగారు నుడిచిరి.

సింగరజేలుగారి వ్యాసమునకు వకలు కావలెనని దండగారుగూగా (కామగారి యిచ్చించెద మని వ్యాఖ్యానించెరి నుడిచెను. (ఆ. వె)

26 వ తేదీ విచారణ

సింగరజేలుగారి వస్త్రానికి పోషకులు ఇద్దరు పాక్షులను చెప్పెపులో విచారణచేయుట కుత్తరు వియ్యకలెనని ఫిర్యాదీలు కోరిరి. ముద్దాయాల లాజీమివలెను. మేన్స్ట్రీలు ఉత్తరు చెప్పెను. బొంతాయి, కలకత్తా, మదరాసు నగరములనుండి సాక్షులెదరును రాతేను గాన సంకటితో విచారణ నిలుపబడినది. (ఆ. వె)

భాయీ ఫెరూ సత్యాగ్రహము

1817 మందిని అరెస్టు చేసిరి

పంజాబులో భాయీ ఫెరూలో 26 వ తేదీవరకు 1817 మందిని అరెస్టుచేసిరి. సర్దారు గోపాలసింగు (బోధకుడు) గారికి కన్నీటి కులదెను. (ఆ. వె)

శ్రీ ఏలూరు సీతారామాంజనేయ

నాటక సమాజము

29.3.24 శనివారం రాత్రి 9-30 ఘంటలకు

సరసాపురం నాటకశాలలో

సావిత్రి నాటకమును

ప్రదర్శించెదరు.

శ్రీయుత ప్రవృత్తులారు సుజీవిరావుగారు సావిత్రి పాత్రమును, ధరింతురు.

ఎవవల్లి సూర్యనారాయణరావు,

మోతే నారాయణరావు,

(పెరిడెలు.

బర్మా శాసనసభ

సభ్యులకు వేతనముగోరుట

తిర్వాన ముసంహరించుకొనబడెను

రంగూను, మార్చి 25:— ఈదినమున బర్మాశాసనసభలో తిర్వానములు మాత్రమే కర్పించబడినది. వీరిలో చాలవరకు పసంహరించు కొనబడినది. ఉపసంహరించుకొనబడినవారిలో శోకటి ఆరకానునంకి రైలుమార్గమున వరకోక రైలుమార్గమును ఏర్పరుకవలెనని గోరుచుండెను. కానననభలో భవముపుయ్యకొనని అధికృతతర సభ్యులకు రెండు 1 కి 500 ల చొప్పున వేతనములను పెంపుకొనికేసభ్యులకు రెండుము:కు కు 20 ల చొప్పున వేతనములను గవలెననియు దివమున కు త గు కారణము లేదని చోజుతగా లేకపోయెయెదల 25 ల జరిమానాను విధింపవలెననియు మరియొక తిర్వానమును గోరుచున్నది. ఈతిర్వానముగూడ ను పసంహరించు కొనబడినది.

రైలు రైలుతిర్వానమునాచునను గురించి అధికృత్యమును నునుత్తులు అందుకు పరిశోజ్ఞు గావలెననియు తరుయిత్వము నిర్పించునెనల ప్రతికర్తవము 60 లకుల యాభ్యుములను కట్టిగా శోనగవలసి యుండుననియు ఇదిగాక సభ్యులనుకొనియెకల భరింక సిద్ధముగ నుండవలెననియు నుడిచెను. ఇతరభారమును భరింకవలెననియు నుడిచెను. విషయమును కథవారు గవలెననియు. ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారు శీతకాలమున పరిక్షలు గావించెదరనియు అంతరకుట వోషికట్టి యుండవలెననియు అధికృత్యము నుడిచెను.

సభ్యులకు ప్రతిఫలము శోనగుమూత్రమును వాడగొకరించి తినియు కాని నెలకు కొన్నిదినముల మాత్రమే మూడుననియు ఈసభతిర్వానములో నూచింపబడిన మొత్తము చాలచుతిధిముగ నున్నదనియు నుడిచెను. కామన్వెభలో సభ్యులకు సంవత్సరము వకు4000 నవరముల చొప్పున శోనగవలెను. వారు సంవత్సరమునకు 170 రెండుములు నమానేకమయ్యెదరు బర్మాశాసనసభ కతరత్వము 20 రోజులు మాత్రమే నమానేకమయ్యెను. సంవత్సరమునకు 30 లేక 40 రెండుములకుంటే కెట్ల కదినములు నమానేకమకు నూచనములేవు. ఇతర మంచిలేక మొంగునెదల అసహయోద్యమ ముండెను. (ఇత్తు) ఈతిర్వానము వోటుకు టెట్టునెదల ప్రభుత్వకర్త్యము వోట్లనుగనుటలో తిర్వానసభ, దీనిని అధికారతర సభ్యులే పరిష్కరించు కొనవలెను. సభ్యుల బత్తల సభికమొనర్చవలెనను తిర్వానమును దెచ్చువో వ్యాజిము గనుండును. దానిని ప్రభుత్వమువారు సానుభూతితో విచారి, చెదరని అధికృత్యము నుడిచెను. (ఆ. వె)

గోదావరీమండల రాజకీయసభ

జగన్నాథాస్త్రిగారి ఆక్షేపణకు ప్రమాధానము

డాక్టరు కరవరాజును వాయుడుగారి ఎన్నికనుగూర్చి జగన్నాథాస్త్రి గారు చేసిన ఆక్షేపణ లన్నియును అత్యంతము తోటికెట్టిలో కరవరాజుకి నవ్యావసంఘసభ జరిగినపుడు వాయుడు గారిచే అభ్యుత్తునిగా ఎన్నుకొనవలెనని గట్టిగా కల్లయింపబడినది. రామచంద్రపురము తాలూకా ప్రముఖులలో ముఖ్యుల కడలూరుచెలసాలలో వాయుడుగారికో కలసియుండి వారిమెట్టిని గడించినందున వాయుడుగారిచే అభ్యుత్తునిగా ఎన్నుకొనవలెనని వారందరును కల్లయిట్టిరి. డాక్టరుగారి కుటుంబమువారాంధ్రులే. వారు (దండరచ్చ)మున స్థిరపడిరి. వాయుడు గారికి ఆంధ్రభాషాభ్యాసము కలదు. మహాత్ముని విడుదల చేయువరకును దొరకమును కు పశువులను చెల్లించునని వాయుడుగారు కలెమునని చాల భవ:ప్రము.కు పాగులైరి. పెత్తనసాయులు కాకాకృతవాన మొనరించిరి. సుర్యవహద:ము పాస్టరైరి. ముఖ్యము గ (తా వ్యా జే తర క తు ము న కు గా పు ప్రాప్తిగానుండిరి. మండలసభలకు స్థానికరామ)భిహము ప్రధానముగాదు ప్రజలకు రాజీయములను బాగుగా నుపతేరించుటయే ప్రధానము. ఈ ఆలోచనలతోనే నవ్యావసంఘము వాడులు నిర్ణయించిరి. కాన నవ్యావసంఘసభ్యులకు నగు నేను వాయుడు గారికి కలెతివార్త కలెతిరి. మిత్రుల అభివంశములను తెలిపి అభ్యుత్తుత కలెగిరింకవలెనని కోరితిరి. డాక్టరుగా రామోవమును తెలుపుచు కల్లయిత్తుం మండిరి. అందుల కందరును చాల సురసింపిరి. తొందరపడి నిరాధారములకు వాక్షేపణలతో పతికకు కలెతిహేర్తల సంపుటమునంత జగన్నాథాస్త్రిగా చెకునయిన నడిగియుండిన యానిమము లన్నియును వారికి నులభముగా తెలిపియుండు"నని కెన్నెటి సభ్యులరాజులుగారురామచంద్రపురమునుండి కీ.తివార్త సంపిరి.

నాభా విల్పరుగారు

క్రమముగా వీరికి లాహోరువైద్యకాలంలో ఆరోగ్యము కలుగుచున్నది. (ఆ. వె)

గాంధీమహాత్ముని పూజానిధి

శ్రీయుత దేశభక్త కొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు పెనుగొండ విచ్చేసినపుడు మహాత్మా గాంధీ పూజానిధికి వాగ్దానము రు 350-0-0.

ఇందులో హాతి వసూలు

కురుడి నరసప్పగారు	రు 80 0 0
కొద్దం కృష్ణశాస్త్రిగారు	15 0 0
కె. యస్. రాఘవాచార్యగారు	15 0 0
దేశభక్తుడు	5 0 0
పి. రాఘవేంద్రాచార్యగారు	5 0 0
టి. శివశంకరంగారు	8 0 0
యక. డి. వాసుదేవరావుగారు	8 0 0
మైదవరం సుబ్బయ్యగారు	5 0 0
దేశసేవకుడు	2 0 0
మంచం అశ్వత్థయ్యగారు	2 0 0
దేశభక్తుడు	2 0 0
కె. శ్రీనివాసరావు	2 0 0
దేశభక్తుడు	2 0 0
శ్రీమతి లక్ష్మీదేవమ్మగారు	2 0 0
మ-రా-శ్రీ, లేజప్పగారు	1 0 0
కొద్దం శివరావుగారు	1 0 0
కోనేరాచార్యగారు	1 0 0
శాగనమండ్రం సుబ్బయ్యగారు	1 0 0
దర్శి చిన్న అప్పారావుగారు	1 0 0
నరసప్పగారు	1 0 0
రాబన్నగారు	1 0 0
భక్త్యక్తి సాహెబ్	1 0 0
అనంతయ్యగారు	1 0 0
కె. సంజయ్యగారు	1 0 0
పంపాపతి శాస్త్రిగారు	1 0 0
నారాయణరావుగారు	1 0 0
నారాయణశాస్త్రిగారు	1 0 0
శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు	1 0 0
భక్తుడు	1 0 0
తకాభిమాని	1 0 0
రామాశాస్త్రిగారు	1 0 0
ఎ. సుబ్బయ్యగారు	0 8 0
చిల్లరవనూళ్లు	1 8 0
విదేంద్రబాలుడు	0 0 5
విష్ణునర్థుగారు	5 0 0
	117 11 5
తిప్పయ్యగారు	0 8 0
	118 3 5

పెనుగొండ కల్లూరు సుబ్బరావు,

24-2-24. దక్షిణ ఆనంతపురమునందల జాతీయసంఘ కార్యదర్శి.

నల్లూరుజిల్లా కౌగ్రెసు సంఘము

ఎస్. ఎస్. రామకృష్ణయ్యగారు	5 0 0
చతుర్వేదుల కృష్ణయ్యగారు	2 0 0
అభిమాని	1 0 0
పోలిరెడ్డిపల్లె పుల్లయ్యశాస్త్రిగారు	1 0 0
అభిమాని	2 0 0
అభిమాని	1 0 0
మన్నేపల్లి రామకృష్ణరావుగారు	2 0 0
అభిమాని	2 0 0
ఎస్. ఎస్. నారాయణరావుగారు	1 0 0
రాఘవ రామచంద్రయ్యగారు	1 0 0
ఎస్. శివరామయ్యగారు	8 0 0
దర్శి వెంకటసుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు	15 0 0
చివురుల శ్రీరామచంద్రయ్య	4 0 0
	40 0 0

వసూలు మొత్తము

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య,

కార్యదర్శి.

వెంకటగిరి:—వెంకటగిరిలో శ్రీ దుర్గి-ల గోపాల కృష్ణయ్యగారు ఆచార్యుడికి 25-2-24 తేదీన వెళ్ళినపుడు పాఠులచే 116 రూ.లు వసూలుచేయబడి గాంధీపూజానిధికి సమర్పించబడినది. (ఇదికంటే వసూలుకొండ ప్రచురింపబడినది.)

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కౌగ్రెసుసంఘము - బండరు

గుండు లక్ష్మీనారాయణగారు	0 8 0
కా. వెం. లి. నరసింహమూగారు	0 8 0
ఒక అభిమాని	0 0 0
ఒకభక్తురాలు	0 8 0
దిట్టకవి వీరరాఘవయ్యగారి నల్ల కొక్క-పువనూళ్లు	3 0 0
వైవారు వసూలుచేసినటోపి వేలమువేయగా రాబడిన	
మొత్తము	0 8 0
జిల్లా వెంకట సుబ్బారావుగారు కుమార్తెల వివాహ	
సందర్భమున యిచ్చినది	గం 0 0 0
దోర్నె వెంకన్నగారు కుమారుని వివాహసందర్భమున	
యిచ్చినది	గం 0 0 0
కుంజెకట్ల బాపయ్యగారు ఉమ్మడిమెట్టు - నైజాము.	
కుమార్తె వివాహసందర్భమున బండరులో యిచ్చిన	
నవరసు 9 బజారులో అమ్మగా రాబడినరొఖం	0 0 0
కోడూరు శ్రీరామయ్యగారు (పనుమట్టు)	0 0 0
(గూడివాడ)	
నందివాడ రాజగోపాలంగారు	0 0 0
(గడ్డవల్లేటిలాట)	
కొల్లి వెంకటకృష్ణయ్యగారు	0 0 0
కొప్పర్తి సరయ్యగారు	0 0 0
చలమలసెట్టి వెంకట్రామయ్యగారు	0 0 0
చాపల వెంకట్రాయుడుగారు	0 0 0
(కూరాప)	
కూరాడ మామమంకరావుగారు	3 0 0
(తేమవరము)	
దాలిపర్తి సీతారామయ్యగారు	0 0 0
కొల్లిపర చలమయ్యగారు	0 0 0
బొప్పనవార్మీడుగారు తమ్ముని వివాహసందర్భమున	
కూరాడలో యిచ్చినది	0 0 0
(వడ్లమన్నాడు)	
తోట నారాయణుడుగారు	0 0 0
	28 8 0

చె. వేం. నరసింహము,

కార్యదర్శి

మహాత్ముని అభినందనము

న్యూ లీడరుప్రతికకు జర్నీమానుగారు ఫిబ్రవరి 27 వ తేదీ నిలుల వ్రాసిరి

భారతదేశమునందు గాంధీమహాత్ముని పుట్టినది ఎంత యధికముగా నన్నదియు మొన్న నర్. కే. సి. బోసుగారు చెప్పిన భావన నాకు బాగుగా బోధపడినది. కొండల ప్రాంతములందు బిల్లులను నోకకాటి అనాయలు నివసించుచున్నార. వారు నిత్యకాయలలో చేరినవారు హిందూమతమునందే బహిష్కరింపబడినవారు వారి అనాదియందేయు నేలయే శోనాధారము నర్. కే. సి. బోసుగారు రోకనాది ఆప్రాంతమునకేగి అరణ్యప్రసంగము విడిచి నివసించు నిర్మించి మామలర గుల్కాగిరి మంటచేయించి దానిచేతనూర్చి సీతభాషను తొలగించి కొనుచుబిల్లులతో మాటలాడుచుండిరి "నేల సావకార్యమనియు జీవహింసతో సంబంధించినదనియు మేమిప్పుటికి గ్రహింపగలిగి దానిని పరిత్యజించితిమి. క్షవసాయకృత్తినే ఆలంబించి జీవించ గోరుచున్నాము. అరణ్యములలోనూడ నహింసాధర్మము ప్రబలి కాంతి వెలసినవలెనని మహాత్ము డాజేసిచెను. మహాత్ముని ఆ దేశముకంటే సమర్థమణి అమింకేమి కలదు" అని వారు బోసు గారితో తెలిపి. వారికి మహాత్ముని సందర్శనము లభింపనేలేదు. కాని మహాత్ముని ఆదేశ మిట్టిదయితే వారితో విచరించినది. అంతటితోనే వారు జీవహింసను పరిత్యజించిరి. అదేవిషయము లనే చువనూడదనినపుడు కొల్లు గొర్రెల మన్నన వెంకట చతువుల వసలేతంతవూడదని నూడ వారు గ్రహించిరి. తమ వడ్లన్న కొల్లను గొర్రెలను అమ్మకాదిరిగాని ఎవ్వరను కొను వారు తల్లిరిగావనని నప్పటిని స్వేచ్ఛగా వదిలివేసిరి నెయింతు ప్రాప్తినను మహిమను మహాత్ముని సృష్టిని ముందు. అట్టి మహానీయము నేడు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునందే యున్నాడు. అట్టి మహాత్ముని కారాగృహమునుండి తవలంట గొప్ప తప్పదని నిన్ననే కర్ణకప్రభువు గోలపెట్టెను. ఇట్టి మహానీయముల గౌరవించుట మత్తసాధుమగు భారతవర్షి యిపు డెదులలో లేవంద హాతుల కొంత మేలైనది" అని జర్నీమానుగారు వ్రాసిరి.

చెన్నై బజారుధరలు

మార్చి 27-వ తేదీ గురువారము

(1) ధాన్యములు

దనియాల బా 1-కి రు 45-0-0	మొదలు 55-0-0 వరకు
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు, వరకు,
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 45 గలవి రు 18-0-0	14-0-0
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 16-8-0	17-0-0
డిల్లీవి ,, డిటా ,, 16-8-0	17-0-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12-0	9-0-0
నవ్వులు ,, ,, 24-0-0	26-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 రు 12-0-0	రు 13-4-0
నెనగలు ,, డిటా ,, 8-12-0	9-4-0
పెసలు ,, డిటా ,, 11-8-0	12-8-0
మినుములు ,, డిటా ,, 12-8-0	13-1
ఉలము ర 164 ,, ,, 7-8-0	8-0-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె బా 1-కి రు 175-0-0	180-0-0
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14-0-0	26-0-0
కొండాపురం వేరునెనగపప్పుబా 1-కి ,, 60-0-0	62-0-0
యితర ప్రదేశము ,, ,, 55-0-0	58-0-0
వేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 140 మి.కా.నూనె 18	
అముదము నూనె బా 1-కి రు 16-0-0	162-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపనుపు బా 1-కి	రు 175-0-0
కూరపనుపు ,,	రు 150-0-0
మిరప కానులు (గుంటూరుబి.బా) 1-కి రు 70-0-0	105-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 45, 50	
కాళహస్తీ పాయకట్టు ,,	రు 60, 70
కెల్లము బా 1-కి	రు 50-0-0 65-0-0
చింతపండు బా 1-కి	రు 26-0-0 42-0-0

(5) ఇనుము

పట్టులు రఖం బా 1-కి	రు 80-0-0 82-0-0
చదరం ,,	80-0-0 88-0-0
రవుండు ,,	81-0-0 89-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 తులంకు	రు 78-0-0 83-0-0
బంగారము, తులము 1-కి	రు 26-2-0 26-8-0
నవరసు 1-కి	16-8-6
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 80-0-0 85-0-0
రాగి డిటా	రు 840-0-0 860-0-0
అ కె.క బ 1-కి	రు 57-0-0 57-4-0

(7) రంగుల చరిత్రలు

అవుకృష్ణుడు	20 డిగ్రీలు రు 95-0-0 100-0-0
వొట్టి కృష్ణుడు	డిటా

భారత ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకవర్గమున మార్పులు

ఎ. సి. చటర్జీగారు

డిల్లీ, మార్చి 26:— భారతప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుడగు గా. ఎ. సి. చటర్జీగారు మొదటి సారి ఫిబ్రవరి 26 నుంచి ఫిబ్రవరి 27 వరకు వీర విక్రమ రత్న తేజస్ అంగజేశ్వరను ప్రశంసించి వెళ్ళి అగ్ర మూసభ్యుడగు తిగి శమ్యనని చెబుచున్నది.

ఛటర్జీగారు వెలువరించిన వార్తాపత్రముల పని తేముటకు సర్, భూపేంద్రనాథ మిత్ర కె. సి. వి. ఇ. డి. వి. ఇ. గారు నియమింపబడిరి వీరివరకు మిలిటరీ ప్రెస్ వానియూ అడ్వైజరీగ జరిగియుచుండెను. (ఆ.వె)

వస్తుల విచారణసంఘము

డిల్లీ, మార్చి 26:— భారత ప్రభుత్వమువారు వస్తుల భారమును గురించి విచారించుటకు గురించి విచారించుటకుగా ను నియమించిన మొదటి సంఘము నెట్లెంటు మూసభ్యుగాని నియమింపబడదని చెబుచున్నది. అందుచే నీసంఘములో తనిజేయు సభ్యుల నియోజనమునుగురించి బహులుడేరు వదంతుల కాధారములేను. (ఆ.వె)

[illegible]

(အင်္ဂလိပ်စာ)

విదేశ వార్తలు

వెర్నెయిల్ ఒడంబడికను

నిరాకరించుట

జర్మను జాతీయవాదుల కోర్కెలు

రీచినభవారికి ఛాన్సలరు సలహా

లండను, మార్చి 24:—రాత్రి 10.25

టైమ్స్ పత్రికానితెలిపి తెలుసునది ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—ఈ మాట ఎన్నో కొనుటకు కలిపియు సభవారు కష్టపరచునుగూర్చి అంకిత పరిష్కారము గానియుటకు కృతగంభీరమును జేసికొందుగాక యిదియు అవసరమగుచో ఎంత హెచ్చరికయునైన నొనై జర్మనీ ఆర్థిక జాతీయ స్వాతంత్ర్యమును కలగజేసెదగాక యని మార్కు ఛాన్సలరు తన యుద్ధవాగ్దానము తెలియజేసెను.

వెర్నెయిల్ ఒడంబడికను సాయుధులై విరోధించుటకు జాతీయవాదులు సంసిద్ధు లగుచున్నారు. కాని దానివలన గలగు ప్రమాద మెంతగలదో వారు అభ్యంతరములతోచుచున్నది. కాన బాగలే! జర్మనీలో అంతఃకలహములను వారు పొడిచివేయుదురు. జాతీయవాదులు మరల కెందులకు పాలనను ప్రవేశపెట్టవలయును ఏమను రాజ్యాంగ నిర్మాణమును మార్చవలెననియు వెర్నెయిల్ ఒడంబడికను నిరాకరింపవలెననియు నిన్నటినను తమ ఎన్నుకొనవలయునగు ప్రకటించిరి. దానినిబాధించు ఛాన్సలరు ఇట్లు నూచించెను.

ఏమారు రాజ్యాంగనిర్మాణము ననుసరించిన జర్మనీలో విశేషత్యము గలగుననిరి.

సామ్రాజ్యాభివృద్ధి

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున వర్తకము చాల అభివృద్ధి యగుచున్నది. దీని విక్రమము సదలించుటకు వలస చుట్టుపొరుగు గావలయు చాలకాలమైన పిమ్మట తమిళులను తొలగించుటకు పిలువలగుననియు అధినేత వర్తకమంత్రి నుజేసెను. ఒక్కొక్కరు వలసవోవుటకై సంసారములలో చలనబోవుట మంచిదనిరి.

రూపురూపము

రూపురూపము 1922 సంవత్సరమున నూటికి 102 చొప్పున కొత్త 82 చొప్పున నున్నది.

74600 రైల్వేపనులను జేర్చుకొనిరి.

ఫిబ్రవరి ఒడంబడికలను ప్రత్యేకపు రైలును వలన 24000000 లంగారు మార్కులను ఆదాయము వచ్చెను.

సామాజికబంధి ప్రయాణీకుల రైలుబండియు తప్పగుటల జేడిగా నున్నది. 8 గురు ప్రయాణీకులు చనిపోయి 11 గురికి గాయములు తగిలినవి తెలియజేసిరి.

భేషానదిలో నరకులలో బోవుచున్న రెండు ఒడంబడికొని 8 గురు చనిపోయిరి. ముగ్గురికి కిరీముతయు చిరికిపోయినది. వీరిని రైల్వాలయములకు గొంపోయిరి.

బోలివియకు కుట్రనేరము

ఎ. ఎ. కె. రాయగారు ఇండియాలో తన జర్నలిజమున కానలేనదే బోలివియ కుట్రలను జేయునంటినిని నిరూపించుట అన్యాయమనియు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమందంతటను ఎట్టి అటంకము లేకుండ జన్మవృత్తులకై భగవంతుని సమజమును గుడుడ ఇండియాలో తన విషయమై ఇట్లు ప్రకర్తించుట పాడిగా దనియు ఎ. ఎ. కె. రాయగారు రాంకే వద్ద వాల్టెగారిని ఆలి విషయ ప్రభువునకు బంపిన నిజమిది యెల్లీ హెంట్ల పత్రిక ప్రకటించుచున్నది.

ట్రాన్సు సరిహద్దులో నున్న అరబ్బీభాషను మాట్లాడు ప్రజలనుబంధు దానికలమును తుగవ. భాషనే ప్రజలకెట్లుబట్ట అంగీకార ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారనియు ఇంకా ముందు పాతకాలము తురుష్క భాషనే కేర్పించెద రనియు, ఇరాకులో తురుష్క భాషను వారు ప్రజలకు తురుష్క గ్రంథములను జనిని చేర్చునట్లుట ప్రభుత్వమును తు సహజము చేసెదరనియు తెలియచున్నది. అరబ్బీ భాషాకులైన వారును సామ్రాజ్యమందకి త్వరలో తురుష్క భాషనునుండి తొలగిపోవలెననియు:

ఇంగ్లండు-ఫ్రాంసు

లండను రాయబారములు

జర్మనీకుండి (ఫ్రాంసుకు) ఉపద్రవము రావలెంద జేయుననుమై బ్రిటిషు వెండి కలిసియుటకు భిన్నాభిప్రాయముగలెను. వరాసులు జర్మనుల జాతీయోద్యమాభివృద్ధినిగాంచి భయపడుచున్నాడు. జర్మనీవలన ఫ్రాంసుకు భయము లేకుండలేనని జెప్పవో (ఫ్రాన్సు) త్రినే ఏర్పాటు చేయవలెనని (ఫ్రాంసు) గొరుతున్నది. అంతర్జాతీయ కట్టుబట్టులుచే (ఫ్రాంసుకు) జర్మనీ నుండి యుద్ధవరమురాదని (బ్రిటిషు) జాతీయభిప్రాయము అందుచే తునిచుచున్నది. జర్మనీవలన అంగీకారము వుండుట కష్టమనుచున్నాడు.

విదేశాంగ కార్యాలయ చర్చ

బీట్ల ఆర్థరాత్రి మార్చి 24:—రాంకే మన్మథాల్లాగారు (వెండి) రాజుబాని గలగుకొనెను. వరాటి కేట (వర్మ) పరిశీలున, ప్రకటించడనున్న ప్రత్యేక ఆర్థిక కేటల నిజీకమును గూర్చి, దానివలన వచ్చుపరిహార సమస్య ఎటుల పరిణమించునదియు (ఫ్రాంసుకు) జర్మనీకుండి మరల అపాయము రావలెను విషయమును అభ్యంతరించిరి. వీరేమి మాట్లాడినో మనకు తెలియదు కాని వీరివచ్చునకు ఈ వ్యవహారములను పరిష్కారము చేయగోరుచున్నారని జెప్పవచ్చును.

కష్టపరిహార సమస్య (ఫ్రాంసుకు) జర్మనీ భయములేకుండ జేయు దానితో సంబంధించి యున్నది. జర్మనులు కష్టపరిహారముల నిర్వహణ ప్రత్యేక ఆర్థిక పరిష్కారము (ప్రకటించినను) అట్లుది వరాసులు దూరము అక్రమించుకొనుటచే కొంత ప్రతిబంధకముగ నుండును. యావను జర్మనీ కిచ్చినదని జర్మనులు తిరస్కరములను ఎక్కువగ నిశ్చయించుచు. కాని (ఫ్రాంసుకు) ఉపద్రవము కొంచె ముండవచ్చును.

ఈశాంతి మిదనే సంకల్ప లన్నిటిని పరిష్కారము చేయవలసియుండును జర్మనులు గరిష్ట మొత్తమునిచ్చుటలు జేయుటకు మిక్కిలించెరి తూసుకొనలని వచ్చును. (ఫ్రాంసుకు) దానితో జర్మను ఉపద్రవము లేకుండ నుండుటలు జేయవలసి వచ్చును.

అధినేత కార్యాలయ కార్యదర్శి

భాషాగారిని ఎ. ఎ. కె. భయపెట్టుచు ఆరాజీ రామన్న ఉత్తరముల (వాయు)చే ప్రత్యేకముగ అనునను గాపాడుటకు పోటునకలను ఇచ్చిరి.

అధినేత కార్యాలయ సంబంధమున్న ఆరబ్బు పాలకులకు ఈ పాలన వెల్లు ఏమియు ఇర్యవలేదనియు ఇలికా పాడు గారికి దక్షిణి పాలుదాసాము 50000 పాము ఇర్యవలేదనియు ఇర్యవం జేమియు ఇర్యవలేదనియు కామన్నసభలో తెలియజేసిరి.

కాతాకంపెనీ నిమిత్తము 9000 టన్నుల ఉక్కు గొట్టములు గవ్వన జేయటకు (గోట్ట)లిటులూ నున్న కంపెనీ ఉత్తరపు జేయబడినది. ఇంత పెద్ద కంట్లాట్ల నున్నదను ఇర్యలేదట.

వెరిషియా చక్రవర్తి

తనకు పత్రవర్తన జేసినది విని ఏమియు నిరూపించలేదట. వెరిషియాకు పోయినను సరే (ఫ్రాంసుకు) ఉక్కును అంగీకరము లక్రమ జేదట. (ఫ్రాంసుకు) పోయినను పొడవలను జూచి అంగీకరించుచు ఆచట అంగీకరముల సౌఖ్యమును అనుభవించుచున్నాడనియు తెలియచున్నది.

చర్చిలగారి పరాజయమునకు కారణము

ఎన్నుకలజేడి తక్కువకాలముగా నిశ్చయించుటచే కా నోడిపోతినని చర్చిలగారిని. కాని అతను ఇట్టిపరాజయములకు భయపడువాడను గాననిరి. (గోట్ట)కాల్లిస్పరీ కాలమున నున్నట్టి యూనియన్లు ప్రభుత్వముతో సమాన హోదాగల ప్రభుత్వ మొప్పడి స్వరూపం ఈ కార్యక ప్రభుత్వము తొలగించు కొట్టక ఎదురు చూచుచున్నాడ ననిరి.

తురుష్క రిపబ్లికు

జర్మనులకు తమ అంగీకారము అంగీకరించినది జర్మనులకు జాతీయ సభా కొత్తకొననందున సంచలనము యుండుచేరెను. అందుచే నెత్తినెత్తెను తురిష్కార్త లేరెంచుచున్నది.

పారిశ్రామిక ఆందోళనము

ట్రాన్సుపోర్టు పనివాండ్ర తగవు

పరిష్కారము తుదురనుండుట

బీట్ల ఆర్థరాత్రి మార్చి 24:—లండను (ట్రాం, 25) సమ్మతుగూర్చి తమనిజీకమును విచారణసంఘమువారు తయారుచేయుచున్నాడు. ఈసమ్మతు సంబంధించిన విషయములన్నిటిని చక్క తెలుటకు ప్రభుత్వమువారు ఒక అధికారిని నియమించి తలెసి విచారణసంఘమువారు నూచించెదరనియు జట్టిపరిశీలు రాకుండముండగనే ఈపని నిమిత్తము నియమించబడిన అధికారి ఏర్పాటుజేయు ననుచున్నాడు.

ప్రభావామాత్యుడును, కార్యకర్తలయ్య, (ట్రాన్సుపోర్టు) మంత్రియు ఏదో, అలాచించుచున్నాడు.

త్వరలో ఈ సమ్మత్తవహరమును పరిష్కారముచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువారి విషయమును అతిశ్రద్ధునూ పరిష్కారముచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు కష్టపడి శ్రమిసల్యుచున్నారని రాంకేమన్మథాల్లాగారు తెలియజేసిరి.

ప్రభుత్వమును బయలుదేరిన గవలపనివాండ్ర వేరసపు తగాదాను పరిష్కారముచేయుటకు పారిశ్రామిక కర్షకులనే ఉపయోగించెదరనియు వాటిచేతనే త్వరలోనే పరిష్కారము చేసెదమనియు ఇర్యనిమిత్తము గవలపనివాండ్రకు కనీసము వేరసములు ఇంతవరకు వుండవలెనను జట్టును (ప్రజల)పైట్లరనియు మన్మథాల్లాగారు తెలియజేసిరి.

విరిషు (ప్రీస్టు)స్వేచ్ఛానుండి తిరుగబడి ఆయుధములను గొంపోయిన వారు మరల ఆయుధములను ప్రభుత్వమువారికి కరపరిచిరనియు రిక్కి-ఆయుధములనుగూడ 24 గంటలలో స్వాధీనముజేయబడునని తెలియచున్నది.

స్వేచ్ఛాములను గావలసిన సరకులనుగూడ దొమియనులంత జరుగవలెననిగోర అటులనే జేసెదమని కృష్ణముగ తీర్మానించుటకు పిలువెదరనియు సమంజసముగ సాధ్యమైనంతవరకు దొమియనులనుండి తెప్పించెదమనియు కామన్నసభలో తెలియజేసిరి.

శ్రీ మహాసాధ్యాయ

వేదం వేంకటరాయశాస్త్రిగారిచే రచించబడిన

“ప్రతాపరుద్రీయ” నాటకమున గొప్ప పోటీపరీక్ష

ఈరాజోపు 12 వ తేదీ ఏప్రిల్ మాసమున (1924)

ప్రారంభమగును.

నూతనాశయోదయంబు కొరకు నెల్లూరున కొన్ని, బెజవాడలో కొన్ని, మరెన్ని ప్రదర్శనములు రాజుమహేంద్ర వరమునను జరుగును. పందెమునకు నిలువ ప్రతిసమాజమువారికిని 10 నుండి రైలుఖర్చు (రాకపోకల కియ్యలము) హోస్టలియం, తలబా, జంక్రములు మొదలగునవియు వాధ్య నిపుణులను అంగీకరించుచున్న యితర పరికరములను సమాజములవారే సంతరించుకొనినమేలు మామూలు తెరలుమాత్రము మేము సంపాదించునాటకము (విదు) గంటలలో వారివారి మెచ్చున కొచ్చు అంకములతో ముగించవలయు.

హాలువివరము కొలికినములలో ప్రకటించును. శ్రీకృష్ణకలైక్కురువారు మాకే మొత్తముమీద యనుజ్ఞ నొసంగిరి. శ్రీకామ్రులివారినిగూడ నట్లే మాకనుజ్ఞ నొసంగ వేడియుంటిమి. దరఖాస్తులు యగుము సహితముగ మార్చి 31 వ తేదీ లోపుగ చేరవచ్చును. ప్రతిసమాజమువారును వారి దృక్పథముల మహనీయులగు నున్నవాని మువ్వరను పేర్కొనినవారందరికిని సాధ్యమైనంతవరకు తృప్తికరముగ పరిశ్రాధికారుల నెన్నుకొందును. దయయొంది త్వరలో తెలియజేయును. పతక కంకణములు తయారగుచున్నవి. మూడు సమాజములు వచ్చినను పందెమును సాగింతుము. ఇతర విషయములు మాకు తెలియచేసి సాధ్యమైనంతవరకు అనుకూలించుట్లు నిబంధనల నిర్మించుము.

వి. లక్ష్మీకాంతం,

గవర్నరు, బెజవాడ

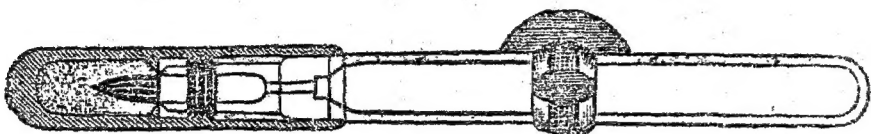
అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపులో దొరకును

చక్కని డబ్బీలో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టి నీధి, మదరాసు తేక 109 వేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

నెల్స్ ఫిల్లింగు "ఆ గేట్" ఫస్ట్ క్లాస్ వేనా

పాకా టైప్ వేన్ ప్రపంచమునందు, మారతనకీ అని చెప్పవలసి ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా ఆఫీస్ లియా, మొదలగు ఖింతములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడిప్పుడు వన హిందూజేతమునందు నూడ మిక్కుటముగా జవాదర చేయబడుచున్నది.

సాదరణమయిన "ఆ గేట్" కలము 2957

మామూలుగా ఉపయోగించబడు ఉత్కృష్టానికి బదులు "ఆ గేట్" గాజుపాళి నువ్వయింతు యద్యతమగు నూతన నిర్మాణము, ఒకతూరి సిరాలో నుండినయెడల అయిదు నిమిషములకంటే చక్కగా వ్రాయును.

మొలూపూరు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు.

వెంట్రుకలే ఆందము?
రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దుశ్శయితో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడును. ఊడినప్పుడు మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును. అంతవరకు రానీయవద్దు.

నేడే
కామినీయా నూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి కోగమున్నను, ఇహో మాంసక మెత్తుడు, యిది దివ్యమృతము. వెంట్రుకలు విట్టుట గాని, గరువైన గాని యిందును మీ వెంట్రుకలు మరల మెత్తుటే మెత్తదనమును గల్గి వట్టువలె నుండి తెరయ నుండును.

ఈ కోగమునే దీనిని పరీక్షించి చూడెను. వెంట్రుకలు మెత్తుకొట్టిననుకొ కనిపెట్టుడు. కామినీయా కలనూనెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది జేయును. కల బుట్టి 1.5 ఒక రూపాయి 2.5 రూపాయి ప్రత్యేకము. అన్ని కోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువ్వాదన ద్రవ్యము, లేక అల్లరు కావలసినప్పుడు "ఓటో దిల్ బహారు"ను వ్రాయుడు.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది, అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

"Everybody's favourite
Toilets, Kamini Oil,
& Otto Dillabahr, Sold
everywhere."

కోగన్న బుట్టి 15 ఖర డ్యు 2-0-0
(జామ బుట్టి 15 ఖర డ్యు 0-12-0
ప్రవా బుట్టి 1.5 ఖర డ్యు 0-10-0)

కోగన్న చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి మనోహరమైన వాదన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును.

ఇది మరల అమృతాంజనమునకు సరివ అమృతాంజనములా చూడవలెను. లేకున్న, పాతా మేంబర్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అందు కెమికలు తయారేసి, 155 వామ్బామీరు, బొంబాయి.

ఇనాం! ఇనాం!! ఇనాం!!!
మా సుప్రసిద్ధమైన రెండురంగుల పెద్ద రంగము గోడకు తగిలించు 1924 సంవత్సరము క్యాలండరు దరఖాస్తు పంపినవానికి ఇనాముగా పంపబడును. 191

Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj
152 Harrison Road, Calcutta

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

80 మాత్రలు 0-10-0 (కది అణాలు)
జలసలభము! (పోస్టుఖర్చుల ప్రత్యేకము) నిజమధికము!
శరీరములో ఉష్ణధిక్యముచే కలిగెడి వైశ్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యమృతము. అతీర్థము, అరుచి, అవులంతలు, అన్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల క్రియందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, క్రేళ్లు, అస్థులు, మొదలగువనియందు గలిగెడి నొప్పిలను బోగొట్టి జేహమును మంచి యారోగ్యమునకు చేర్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవాత నొప్పిలను వెంటనే మాన్పును. యిందు అనేక ఔషధులు చేరినవి. అనుభవము గల ఔషధముగలచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమెాలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

బ్యరహరి
సీసా 1-కి వెల 0-12 0. వి. పి. సహా 1-2-0
బ్యరహరిని అమృతాంజనము చేసింది. పట్టు విడుపు బ్యరహరిని. 30 పురాణబ్యరహరిని మొదలకు విడుస్త బ్యరహరిని మానును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

జాకులు - తోతములు
మం X లి క త్తు య.
అన్ని వ్యాధులకు చేయబడినది. నీలయింతు నెలకే ధర్మ క్యాటలాగునకు వ్రాయును. వి. వెంకటేశ్వరు ఆంక కో గిలుకెట్ కట్టెన్సు యాంక లో మెక్కు లిం. 5081 నెల్లూరు. (కోదానదిజిల్లా) తెల్లకాథ్ అగ్రహారం "నాడి క్విట్" నెల్లూరు.